

**Kinapori
avattiin**

**Lapsille
oma virasto**

**Töj och böj,
och må bra**

Lukijakilpailu
Sivulla 20 jäljitetään
1960-luvulla
purettua rakennusta.

Toimivan strategian luominen on tulevaisuuden tekemisen taitoa.

05

KINAPORIN remontoitussa vanhustenkeskuksessa on tekemistä kuntosaliharjoittelusta näyttelemiseen ja päivätansseihin.

07

ESIKOULULAISIA kannustetaan havainnoimaan ympäristöään uudesta vinkkelistä Muotoilijan aarrearkun avulla.

08

LASTEN onnellisuus ja hyvinvointi ovat uuden varhaiskasvatusviraston tavoitteita, sanoo viraston tuleva päällikkö Satu Järvenkallas.

11

KAUPUNGINJOHTAJA Jussi Pajunen esitteli ehdotuksensa ensi vuoden talousarvioksi. Tavoitteena on hillitä menojen kasvua.

12

UUSI KAUPUNGINVALTUUSTO päättää ensi vuonna kaupungin strategiaohjelmasta seuraavalle nelivuotis-kaudelle.

14

PÄÄHENKILÖNÄ on mies, joka on allerginen oikeassa olemiselle ja saa syvyyttä sketseihinsäkin – kuka hän on?

16

RAKAS PÄÄKAUPUNKINI. Marja Kurjen Helsingissä parasta on meri, jonka hän näkee kotinsa ikkunoistakin.

21

UUTTA HELSINKIÄ. Rakennettaviin kaupunginosiin nousee kerros- ja pientalojen rinnalle kaupunkipientaloja ja yhteisöllisyyttä helliviä kortteleita.

25

INFO PÅ SVENSKA. Gymnastik och motion är Mia Karvonens jobb, och hon tränar ett par hundra seniorer varje vecka.

🔗 English supplement

Helsinki-info – this printed newspaper – is published by the City of Helsinki and distributed to all Helsinki households six times a year. The English Supplement is published on the City website at www.hel.fi/helsinki-info 🗨 In English.

”**HELSINKI PÄÄKAUPUNKINA** ja seudun keskuksena on kehittyvä tie-teen, taiteen, luovuuden ja oppimiskyvyn sekä hyvien palvelujen voimaan perustuva maailmanluokan liiketoiminta- ja innovaatiokeskus, jonka menestys koituu asukkaiden hyvinvoinnin ja koko Suomen hyväksi. Metropolialuetta kehitetään yhtenäisesti toimivana alueena, jossa on luonnonläheinen ympäristö ja hyvä asua, oppia, työskennellä sekä yrittää.”

Tällä tavalla Helsingin kaupunki määritteli pitkän tähtäimen visionsa valtuustokaudelle 2009–2012 laaditussa laajassa strategiaohjelmassaan. Kaupunkilaisten nyt valitsema uusi kaupunginvaltuusto kokoontuu ensi vuoden puolella päättämään seuraavan valtuustokauden strategiasta ja tavoitteista.

Mutta ensin on arvioinnin aika. Saavutettiin edellisen kauden tavoitteet? Miten kaupungin toimintaympäristö on muuttunut? Ja ennen kaikkea – mitä on opittavissa tulevaa ajatellen?

RITA EKELUND

HELSINKI-INFO

Numero 5 • 2012

Jakelu 29.10.–2.11.

36. vuosikerta

JULKAISIJA

Helsingin kaupunki,

PL 1, 00099 Helsingin kaupunki

p. 310 1641 (vaihde)

www.hel.fi/helsinki-info

VASTAAVA TOIMITTAJA

Rita Ekelund

TOIMITUSSIHTEERI

Tiina Kotka

TOIMITTAJA

Heli Ronkainen

RUOTSINKIELISET SIVUT

Nina Weckström

ULKOASU

Saku Heinänen & Jesper Vuori

TAITTO

Heikki Sallinen

KANNEN KUVA

Ilona Partanen

KIRJAPAINO

Sanomapaino, Vantaa

PAINOSMÄÄRÄ

360 684 kpl

ISSN

0782-0453

JAKELUASIA

Itella,

p. 0200 71000,

asiakaspalvelu@posti.fi

SEURAAVA HELSINKI-INFO

jaetaan 3.–7.12.

PALAUTETTA LEHDESTÄ

voi lähettää joko postitse

(Helsinki-info, PL 1, 00099

Helsingin kaupunki) tai

sähköisesti osoitteeseen

helsinki-info.palaute@hel.fi.

Nuorten asialla

Tuore nuorisotoimenjohtaja **Tommi Laitio**, 35, rakentaa parempaa kaupunkia nuorille.

① Mitä työhösi kuuluu?

Johdan kaupungin nuorisosiainkeskusta, jolla on 90 toimipistettä eri puolilla kaupunkia ja noin 400 työntekijää. Nuorisosiainkeskukseen kuuluu kaikkea kesäleireistä järjestöjen avustuksiin ja mopohalleista kaupunginosien nuorisotaloihin. Nuoret ovat aikuisten lailla kaupunkilaisia, jonka vuoksi teemme tätä työtä varten yhä enemmän yhteistyötä muiden virastojen kanssa.

② Mitkä ovat tavoitteesi?

Nuorisotyön tavoite on nuorten hyvä elämä. Tavoitteemme on tehdä Helsingistä kaupunki, jossa nuoret vaikuttavat kaupungin suuntaan ja voivat toteuttaa itselleen tärkeitä asioita. Haluan, että muutaman vuoden päästä Ruuti-vaikuttamisjärjestelmämme on kansainvälisesti tunnettu tapa rakentaa toiminnan demokratiaa yhdessä nuorten kanssa.

③ Missä työskentelit aiemmin?

Taustani on tutkijana ajatushautomo Demos Helsingissä, jossa tutkitaan tulevaisuuden kaupunkia, hyvinvointia ja kestävä kehitystä. Ehkä siksi minun on helppo nähdä nuorisosiainkeskus laboratoriona, jossa voimme rohkeasti testata uusia ideoita ja tukea uudenlaisia kaupunkilaisuuden muotoja. Aiemmin olen työskennellyt muun muassa toimittajana ja kulttuurisen nuorisotyön parissa Amsterdamissa. Ulkomailta opin, miten vähän Suomessa vielä ymmärrämme monikulttuurisuutta ongelman sijaan vahvuutena ja voimavarana.

④ Millaisia terveisiä lähettäisit nuorille?

Mikään huoli tai toive ei ole liian pieni siihen, että sen ratkaisua ei kannattaisi kokeilla Helsingissä. Nuorisosiainkeskus on olemassa siksi, että meiltä saa apua, on tarve sitten syrjinnästä vapaa bussimatka, mopon korjaus tai telttakatos katujuhlisiin. Porukkaa voi ruveta kasaamaan vaikka ruuti.netissä, koulussa tai lähimmällä nuorisotalolla. Tehdään Helsingistä maailman nuorisopääkaupunki.

Nuorisosiainkeskus

Helsingin kaupungin nuorisosiainkeskuksen verkkosivuilta löytyy tietoja nuorisotaloista ja -tiloista, neuvonpalveluista, tapahtumista, työharjoittelusta ja vaikuttamisesta. Osoitteet ovat www.hel.fi/hki/Nk/fi/etusivu ja www.ruuti.net.

"Tehdään Helsingistä maailman nuorisopääkaupunki", kannustaa nuorisotoimenjohtaja Tommi Laitio.

JUHLAVUOSI

Taidepuisto avattiin

ARABIANRANTAAN on avattu taidepuisto, joka on nimetty muotoilija Tapio Wirkkalan mukaan. Arabiankadun varrella olevan puiston on suunnitellut maailmankuulu amerikkalainen taiteilija ja ohjaaja Robert Wilson. Hän hyödyntää töissään valaistusta ja valoa, niin tälläkin kertaa. Pensasaidat rajaavat puiston yhdeksäksi huoneeksi. Kolme Kuvataideakatemiaan kuvanveiston oppilasta on luonut teoksia puistoon. Hankkeen ovat toteuttaneet yhteistyössä Aalto-yliopisto, Helsingin taidemuseo, kaupunkisuunnitteluvirasto, rakennusvirasto, talous- ja suunnittelukeskus sekä Stara. Puisto juhlistaa World Design Capital -vuotta ja pääkaupunkiuuden 200-vuotisjuhlaa.

KUVA: TAPJA TRYGG

ASUKKAAT

Asukasilta Pakilassa

YLIPORMESTARIN ASUKASILTA järjestetään 6. marraskuuta Pakilassa. Asukkaat ja virkamiehet keskustelvat alueen asioista kello 18.30–20.30 Pakilan ala-asteella (Halkosuontie 88). Esille nousevat esimerkiksi liikenneturvallisuuden parantaminen, koulu- ja päiväkotipaikkojen turvaaminen ja julkinen liikenne. Ennen tilaisuutta soittavat Pakilan Pelimannit. Koululaiset myyvät kahvia ja pullaa toimintansa hyväksi.

TERVEYS

Sähköinen resepti käyttöön

SÄHKÖINEN LÄÄKEMÄÄRÄYS eli eResepti otetaan käyttöön Helsingin terveysasemilla, neuvoloissa, kaupungin sairaaloissa ja poliklinikoilla sekä psykiatrian toimipisteissä marraskuussa 2012. Sähköinen resepti lisää potilasturvallisuutta ja helpottaa asiointia terveydenhuollon toimipisteissä ja apteekkeissa.

Miten käytännössä toimitaan?

Lääkäri kirjoittaa sähköisen lääkemääräyksen ja tallentaa sen valtakunnalliseen tietokantaan (Reseptikeskus). Lääkäri antaa potilasohjeen, jossa on tiedot henkilölle sillä kertaa määrätyistä lääkkeistä. Lääkkeet voi hakea mistä apteekista tahansa. Asiointi apteekissa nopeutuu, kun näyttää lääkäriltä saadun potilasohjeen ja Kela-kortin. Kela-korttia tarvitaan edelleen sairausvakuutuskorvauksen saamiseksi.

Lääkehoidosta turvallisempaa

Hoitava lääkäri tai hoitaja voi katsoa potilaan luvalla tämän sähköisiä reseptejä. Mahdollisuus sähköisten re-

septien katsomiseen auttaa lääkityksen arvioinnissa ja ehkäisee päällekkäisiä lääkemääräyksiä ja lääkkeiden haitallisia yhteisvaikutuksia.

Tietojen siirto terveydenhuollon toimipisteiden, apteekkien ja Kelan ylläpitämän Reseptikeskuksen välillä on turvallista. Kaikki tiedot ovat tarkoin suojattuja.

Tietojään voi tarkastella

Sähköisiä reseptejään voi katsoa ja tulostaa niistä yhteenvedon verkkosivuilta www.kanta.fi kohdasta Omin tietojen katselu. Tähän palveluun kirjaututaan omilla verkkopankkitunnuksilla tai sähköisellä henkilökortilla.

Yhteenvedon eResepteistä voi pyytää myös apteekista. Potilasohjeen tapaan se nopeuttaa asiointia apteekissa. Yhteenvedosta näkee kätevästi, kuinka paljon lääkettä on vielä määrätty hakematta ja kauanko eResepti on voimassa.

Lisätietoa:

- 📍 terveyskeskuksen toimipisteet
- 📍 apteekit
- 🌐 www.kanta.fi.

KanTa
eResepti

Syksyn influenssarokotukset

HELSINGIN TERVEYSASEMILLA ja neuvoloissa rokotetaan kausi-influenssaa vastaan ilman ajanvarausta

- 📅 19.11.–23.11. ma–pe
klo 9.30–11.30 ja 13.30–15.30
- 📅 10.12.–14.12. ma–pe
klo 9.30–11.30 ja 13.30–15.30.

Lisäksi **Myllypuron** (Jauhokuja 4) ja **Laakson** (Lääkärintie 8 P) **terveys-**

asemilla rokotetaan ilman ajanvarausta lauantaina 1.12. kello 10–15.

Muina aikoina rokotteen voi saada terveysasemilla ja neuvoloissa ajanvarauksella.

Maksuton influenssarokotus tarjotaan raskaana oleville, 6–35 kuukauden ikäisille lapsille, 3–64-vuotiaille sairautensa vuoksi riskiryhmiin kuuluville, 65 vuotta täyttäneille sekä potilas- ja hoivatyötä tekeville terveys- ja

sosiaalialan henkilöstölle ja alan opiskelijoille.

Riskiryhmiin kuuluvat iästä riippumatta sydän- ja verisuonitauteja, keuhkosairauksia, diabetesta, maksa- ja munuaistauteja sairastavat sekä potilaat, joiden vastustuskyky on sairauden tai sen hoidon vuoksi heikentynyt.

Kuka tahansa saa maksullisen rokotuksen lääkärin reseptillä.

Lisätietoa:

- 📍 rokotuksista saa omalta terveysasemalta, terveyskeskuksen verkkosivuilta www.hel.fi/terveyskeskus ja terveyspalvelujen neuvonnasta p. (09) 10023 (24 h).
- 📍 rokotteesta saa Terveystien ja hyvinvoinnin laitoksen nettisivuilta, www.thl.fi 📍 Oikopolut 📍 Kausi-influenssa.

Lähelle liikkumaan

ULKOILUJOILLE on tehty uusia kuntoilu- paikkoja eri puolille kaupunkia. Liikuntavirasto on toteuttanut Töölönlahdelle neljän liikuntarastin kokonaisuuden. Lähiliikuntapaikat erilaisine kuntoiluvälineineen on saatu myös Pukinmäen ja Herttoniemenrannan liikuntapuistoihin sekä Roihuvuoreen Purolahden peruskoulun pihalle. Lähiliikuntapaikat ovat käytettävissä maksutta ja ilman ajanvarausta. Helsingissä on nyt yhteensä 19 lähiliikuntapaikkaa. Niistä on lisätietoa liikuntaviraston nettisivuilla www.hel.fi/liikunta 📍 Liikuntapaikat.

KUVA: RODEO

Hiihtämään!

KIVIKON LIIKUNTAPUISTON hiihtohallissa pääsee jo hiihtämään. Hallissa on myös kuntosali ja lasten liikuntapuisto. Aikaisemmin Ylläs-hallina tunnettu liikuntahalli siirtyi helmikuussa kaupungin hallintaan, ja toiminnasta vastaa nyt liikuntavirasto.

📍 Kivikon hiihtohalli, Savikiekontie 4 (Kivikonlaita 5), p. 09 224 5103 (klo 8–21). Avoinna ma–su klo 8–22. Kertaliput 10–14 e (alle 7-vuotiaat ilmaiseksi aikuisen seurassa). Lisätiedot www.hel.fi/liikunta 📍 Liikuntapaikat 📍 Liikuntahallit.

Remontti uudisti Kinaporin

Paul Wahlberg (etualalla) on tuttu näky niin kuntosalilla kuin Kinaporin Miesryhmä Jalopeuroissa.

”**KUNNON YLLÄPITÄMINEN** innostaa”, huikkaa Paul Wahlberg, 77, soutulaitteissa huhkimisen lomasta.

Samaan aikaan Leila Lahtela, 70, sujauttaa älykortin jalkojen loitontajalaitteeseen. Näyttö kertoo, montako sarjaa ja millaisilla painoilla on luvassa. Liikunnanohjaaja on luonut hänelle sopivan treeniohjelman ja tallentanut sen älykortille. Lahtelaa hymyilyttää. ”Minulla on viha-rakkaussuhde loitontajiin.”

Olemme remontoitun Kinaporin vanhustenkeskuksen upouudella kun-

tosalilla Sörnäisissä. ”Asiakkaamme ovat odottaneet tätä”, kertoo toiminnanohjaaja Eija Mustonen.

Reilut puolitoista vuotta kestänyt remontti toi lukuisia parannuksia. Käytävien ovet aukeavat nyt itsestään ja kynnykset loistavat poissaolollaan. Tilat ovat selkeitä, väljiä ja hyvin valaistuja.

”Liikkuminen on tehty mahdollisimman esteettömäksi ja turvalliseksi. Uusien ryhmäkotien puolelta pääsee helposti palvelukeskuksen ja päivätoiminnan puolelle”, iloittaa Mustonen.

Ryhmäkodeissa asuu nelisenkymmentä eläkeläistä, jotka hyödyntävät palvelukeskuksen palveluja. Kahdessa ryhmäkodeista asuu muistisairaita vanhuksia, ja kolmas toimii vanhusten tulevan asumisen arviointi- ja kuntoutusyksikkönä.

PÄIVÄTOIMINTA ON suunnattu omaishoidossa oleville muistisairaille, ja kulttuuripainotteinen palvelukeskus palvelee kaikkia eläkeläisiä ja työttömiä. Kävijöitä on 800 päivittäin.

”Kulttuuri on tutkitusti hyväksi. Palvelukeskuksessamme on vaikka mitä toimintaa, kuten päivätaansseja, bingoa, vesijumppaa, näyttelemistä, yhteislaulua, lasitöitä ja historialuentoja. On ohjattuja ryhmiä ja vapaata tekemistä”, vapaaehtoistoiminnan ohjaaja Kaisa-Maria Rintala valottaa.

Uutta ovat muun muassa kahvila omaishoitoperheille ja pian työt aloitettava fysioterapeutti. Pihakin on uusittu. Se on luonteva jatkumo viihtyisälle kahviolle. Toiminnan ideoimiseen ja järjestämiseen osallistuu 130 vapaaehtoista.

”Ideat tulevat suurelta osin vapaaehtoisilta. Täällä saa toteuttaa unelmiin”, Rintala rohkaisee. Eräs niistä on Tässä olen nyt -näytelmä, joka saa ensi-iltansa marraskuussa.

Kinaporin vanhustenkeskus, Kinaporinkatu 9 A, p. 09 3105 2910, avoinna arkisin kello 8–18 ja viikonloppuisin kello 9–15. Kahvio Aleksis ma, ke, to klo 8.30–15 (ti klo 14.15 ja pe klo 14 asti). Ravintola Kinaporissa aamiainen ma–pe klo 8–9.30 ja la–su klo 9–10, lounas ma–su klo 11–14 ja päivällinen ma–pe klo 16.30–17.30. Lisätietoja myös osoitteista: www.hel.fi/sosv 📍 vanhuksat 📍 palvelukeskukset ja kinaporin.palvelukeskus@hel.fi.

KATJA ALAJA

Nyt!

Ohjelmaa

LAUANTAI 22.9.

PÄIVÄTANSSIT kutsuvat parkeille maanantaisin ja keskiviikkoin kello 13–15.

VAKIOTANSSIT valtaavat juhlasalin tanssinopettaja Hilka Toivonen-Alastalon johdolla marraskuussa keskiviikkoin kello 12–12.45.

OMAISHOIDON KAHVILASSA kokoontuvat omaishoitoperheet tiistaisin kello 12–14.

BINGOA pelataan kahviossa joka toinen keskiviikko kello 12.

KARAOKEN ystävät laulavat Jarkon isännöimänä 15.11. kello 12.30–15.

LAULU- JA LEIKKIHETKI päiväkotirunon lapsien kanssa tuo iloa syksyyn 22.11. kello 13.

TEATTERIESITYS Tässä olen nyt marssittaa näyttämölle Kinaporin palvelukeskuksen vapaaehtoiset eläkeläiset ja heidän tuntosensa äitiydestä ja omista juurista. Ennakkoälytös on 20.11. kello 14 ja ensi-ilta 21.11. kello 19. Muut esitykset ovat 23.11. kello 13 ja 24.11. kello 13.

ASIAKASNEUVOSTON VAALIT pidetään viikolla 48. Asiakasneuvosto tekee ehdotuksia palvelujen kehittämiseksi ja suunnittelee toimintaa henkilökunnan kanssa.

JOULUMYYJÄISPÖYDÄT täyttyvät itsetehdyistä koruista ja muusta ihanasta 28.11 kello 9–15.

Muutokset mahdollisia – tarkista ohjelma nettisivuilta tai Kinaporista.

PALVELUT

Asiakaspalvelu muutti

HELSINGIN VESIHUOLLON asiakaspalvelupiste on muuttanut Ilmalasta Itä-Pasilaan osoitteeseen Asemapäällikönkatu 7 tai Opastinsilta 8. Puhelinnumerot sekä sähkö- ja postiosoitteet pysyivät ennallaan. Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) vesihuollon asiakaspalvelupisteestä saa liitoskohtalausunnon, jota tarvitaan rakennusluvan liitteeksi. Lausuntoa tarvitaan myös uuden asiakkaan liittyessä HSY:n vesihuoltoverkkoon. Asiakaspalvelussa laaditaan myös liittymissopimus, minkä jälkeen HSY:ltä voi tilata varsinaisen liitostyön ja kiinteistön vesimittarin. Asiakaspalvelun puhelinnumero on 09 1561 3500.

TAPAHTUMAT

Nuorille koulutusmessut

NUORILLE SUUNNATUT koulutusmessut pidetään 6.–8.11. Kaapelitehtaalla (Tallberginkatu 1). Next Gate -messuilla esittäytyvät lähes kaikki Helsingin kaupungin ammatilliset oppilaitokset ja lukiot sekä lukuisat yksityiset toisen asteen helsinkiläiset oppilaitokset. Messuille kutsutaan kaikki kaupungin peruskoulujen 8.–10.-luokkalaisten. Myös oppilaiden vanhemmat ja huoltajat ovat tervetulleita mukaan. Messut järjestää Helsingin kaupungin opetusvirasto Foxtail Oy:n kanssa. Aukioloajat ovat: 6.11. kello 9–16, 7.11. kello 9–18 ja 8.11. kello 9–16; lisätiedot nettiosoitteesta www.nextgate.fi.

KUVA: ISTOCKPHOTO

VERKOSSA

HelMet uudistui

KIRJASTON nettisivut osoitteessa www.helmet.fi on uudistettu. Uutta ovat HelMet-taskukirjasto, e-kirjapalvelut ja karttahuu. Taskukirjasto on mobiilipalvelu, jonka avulla asiakkaat voivat uusia lainansa, etsiä luettavaa tai lainata kirjaston aineistoa suoraan toisilleen. Palvelu on saatavilla Android ja iPhone-puhelimiin. Uusien e-kirjapalvelujen Elibsin ja OverDriven avulla voi ladata tieto- ja kaunokirjallisuutta. Kirjastojen palvelutietoja, kuten osoitteita, voi etsiä kartalta parannetun karttahaun avulla.

Avointa dataa

PÄÄKAUPUNKISEUDUN data-aineistoja kokoavassa www.hri.fi-verkkopalvelussa on jo lähes 900 aineistoa maksutta kaikkien hyödynnettävissä. Helsinki Region Infoshare-hankkeen verkkopalvelun aineistot ovat koneluettavassa raakamuodossa, jolloin niiden hyödyntäminen on helppoa verkko- ja mobiilipalveluissa.

Virtuaalinen vessanseinä

RAITIOVAUNUISSA testataan linjakohtaisia virtuaalisia viestiseiniä. Niille voi jättää viestinsä muille luettaviksi nettiosoitteessa www.pysakkiseina.fi. Marraskuun loppuun jatkuvassa pilotissa kokeillaan myös uutta tapaa ostaa HSL:n kännykkälippu lähitunnistusteknologian avulla. Katoksellisilla ratikkapysäkeillä on tarrattavia tunnisteita, joiden avulla palveluja pääsee käyttämään matkapuhelimella. Sivustoa voi käyttää millä tahansa päätelaitteella tai suoraan osoitteessa www.pysakkiseina.fi, josta saa myös lisätietoa kokeilusta. Sen järjestävät HSL, Nokia, Metrolehti ja Forum Virium Helsinki.

KUVA: PÄIVI ARVONEN

”Yrityksen perustaminen Kiinassa on monin verroin kalliimpaa ja monimutkaisempaa kuin Suomessa”, kertoo Maria Gu työhuoneessaan, jonka kunnia-paikalla on hänen isänsä maalaus.

YRITTÄJÄ

Yrittäjänä uudessa maassa

SHANGHAISTA KOTOISIN oleva Maria Gu saapui Suomeen 18 vuotta sitten tutustuttuaan suomalaiseen aviomieheensä työpaikallaan kansainvälisessä yrityksessä Kiinassa.

”Ensivaikutelmani Suomesta oli hämmästyksistä siisteydestä, metsistä ja rauhallisuudesta. Näihin asioihin ihastuin, ja ne ovat minulle yhä tärkeitä. Koen olevani melkein päälle suomalaisen kuin kiinalainen.”

Maria Gu sopeutui Suomeen helposti. Hän aloitti suomen kielen opiskelun heti maahan saavuttuaan.

”Kielitaito avaa suomalaisen kulttuurin. Lasten kanssa suomalaisuus

avautuu vielä paremmin, kun vain rohkeasti lähtee ulos ja harrastusten pariin”, toteaa 12- ja 17-vuotiaiden lasten äiti.

MARIA GU on ehtinyt paitsi olla kotiäitinä myös tehdä kahdeksan vuotta palkkatyötä sekä perustaa kaksi yritystä.

”Yrityksen perustaminen Kiinassa on monin verroin kalliimpaa ja monimutkaisempaa kuin Suomessa. On mahtavaa, että täällä saa jopa ilmaista yrittäjyyskoulutusta kaupungilta”, Maria Gu viittaa YritysHelsingin palveluihin.

Tällä hetkellä Maria Gu auttaa Kiinan markkinoille haluavia ja Kiinassa jo toimivia suomalaisia yrityksiä koulutuksen ja valmennuksen keinoin.

Vuosaarella asuvan yrittäjän rakkaimpiin harrastuksiin kuuluvat purjehdus, kalastus ja puutarhapalstan hoito.

”Helsinki on loistava kaupunki, jossa asukkaille on tarjolla paljon ilmaisia aktiviteetteja. Kiinassa tarvittaisiin paljon rahaa, jotta voisi asua siistissä ympäristössä luonnon keskellä.”

PÄIVI ARVONEN

Opaskartta päivitettiin

HELSINGIN OPASKARTTA on julkaistu ajantasaistettuna. Siinä näkyvät muun muassa Jätkäsaaren ja Kalasataman kadut ja suunnitelmat sekä Santahamin kadut numeroineen. Kartalla on myös tärkeimmät nähtävyydet sekä liikunta- ja ulkoilupaikat. Kartta ja sen mukana tuleva kadunnimihakemisto ovat kaksikieliset. Kiinteistöviraston julkaisemaa karttaa on saatavissa kaupunkimittausosaston asiakaspalvelusta, kirjakaupoista ja jälleenmyyjiltä 15 euron ohjevähittäishintaan.

☎ **Kaupunkimittausosaston asiakaspalvelu, Viipurinkatu 2, avoinna ma-pe klo 8.15–16, p. 09 310 31930, asiakaspalvelu.kmo@hel.fi.**

KUVA: KIINTEISTÖVIRASTO

Automäärä lukuina

REKISTERISSÄ olevien autojen määrä oli Helsingissä viime vuonna 55 prosenttia suurempi kuin vuonna 1994. Rekisteröityjä autoja oli vuonna 2011 lähes 280 000 eli 3 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Koko maassa kasvua oli 4 prosenttia. Liikennekäytössä olevia henkilöautoja oli Helsingissä 1 000 asukasta kohti 349.

Lähde: Liikenteen kehitys Helsingissä 2011, Helsinki suunnittelee 2012:2, Helsingin kaupungin kaupunkisuunnitteluvirasto.

55 %
kasvua
automäärään.

Muksut muotoilijoina

Eeli (vasemmalla), Joonas, Teo, Onerva, Sanni, Severi, Isra (pilkkottaa takaa) ja Samiira kuvittelevat ketun retkeä lastentarhanopettaja Kaija Haapalinna-Lintisen kanssa.

”KYLÄ VESI!” Vallilalaisen esikoulu-ryhmän mielipide on harvinaisen yksituumainen, kun kysyy mukavinta muotoiluaiheista tehtävää, jonka he ovat löytäneet Muotoilijan aarrearkusta. He ovat saaneet aarrearkun päiväkotia Runoon osana muotoiluvuoden ohjelmaa. Arkussa majailut paperikettu on johdattanut heidät seikkailuihin, joissa on loikittu paljain jaloin sammaleen, käpyjen ja kylmän veden kautta ymmärrykseen kenkien tärkeydestä. Sitten on muotoiltu ketun tassujen suojaksi kenkiä.

”Tein sotilas-, lenkki- ja korkokenkät, koska on hyvä olla kenkiä eri tarkoituksiin. Olen alkanut huomata designia joka paikassa. Sitä on huone-

kaluissa, lyhtypylväissä ja taloissa. Hyvää muotoilua on se, että tuoli on sopivan korkuinen ja kampa ei raavi”, toteaa Teo Helasvuo, 6.

LASTENTARHANOPETTAJA Kaija Haapalinna-Lintinen kertoo, että muutkin esikoululaiset ovat alkaneet havainnoida ympäristöään eri tavalla sen jälkeen, kun ryhmä alkoi käyttää Muotoilijan aarrearkkua ja puhua designista.

”Aarrearkku ruokkii mielikuvitusta ja antaa elämysten lisäksi tietoa. Lapset pääsevät kokeilemaan muotoilijana olemista. Esitin yhdessä tuokiossamme kenkämuotoilijaa, ja lapset innostuivat kyselemään ja jut-

telemaan designista yksityiskohtaisesti prototyyppien tekemistä myöten. Aarrearkkuun valittu kenkäteema konkretisoi muotoilua hyvin, koska jokaisella lapsella on kokemusta erityyppisistä kengistä.”

LAPSET OVAT tutkineet kenkiään, värittäneet niiden pohjakuvioita paperille ja kiinnittäneet piirroksia eri puolille päiväkotia paikkoihin, joissa he arvelevat ketun hyppineen. He ovat myös etsineet tietoa jalkineidensa valmistajista ja tutkineet, kuinka pitkän matkan kengät ovat matkanneet kunkin jalkoihin. Samalla he ovat pohtineet, millaisia asioita pitkistä kuljetusmatkoista seuraa. Myöhem-

min he vielä ompelevat huovasta itselleen tossut. Arkussa riittää aarteita vielä moneksi viikoksi, ja ryhmä jatkaa senkin jälkeen muotoilusta juttelemista osana arkeaan.

MUOTOILIJAN AARREARKKU jaettiin kaikkiin helsinkiläisiin esiopetusryhmiin tänä syksynä. Aarrearkusta löytyy materiaaleja ketun vaatteiden kaavoista julisteisiin ja menetelmäopas opettajille. Esiopetuksen henkilöstölle järjestettiin koulutuksia ja heille on muotoilukasvatusaineistoa hankkeen nettisivuilla.

”Herättelemme lapsia katsomaan ympäristöään eri tavalla. Toivottavasti heistä tulee myös tulevaisuuden muotoilijoita ja eettisiä kuluttajia”, summaa tavoitteita projektituottaja **Laura Rautkallio-Salminen** Helsingin osuutta hallinnoivasta Annantalon taidekeskuksesta.

TIINA KOTKA

MUOTOILIJAN AARREARKKU on viiden kaupungin yhteinen Word Design Capital 2012 -hanke (WDC), joka on suunnattu kaupungeissa asuville noin 11 000 esikoululaiselle. Helsingissä aarrearkkua on jaettu noin 300 suomenkieliseen ja 26 ruotsinkieliseen esiopetusryhmään. Suomenkielisiä lapsia on esiopetuksessa 4 274 ja ruotsinkielisiä 280. Muotoilijan aarrearkkua on jaettu myös muutamiin englanninkielisiin ryhmiin.

Muotoilijan aarrearkku on suunniteltu Lahden muotoiluinstituutin pakkausmuotoilun laitoksella opiskelijatyönä.

Hankkeen veturina toimii Vantaan kulttuuritoimi ja päärahoittajana WDC-säätiö. Hankkeen rahoittavat Helsingissä WDC-hanke, sosiaalivirasto ja Annantalon taidekeskus. Lisätietoa on nettiosoitteessa www.muotoilijanaarrearkku.fi.

Vuodenvaihteessa aloittava varhaiskasvatusvirasto nostaa lapsen hyvinvoinnin keskiöön.

Varhaiskasvatus v

TEKSTI HELI RONKAINEN KUVAT KIMMO BRANDT

Juuso (vasemmalla), Olivia, Nooa, Viivi ja Eila ehtivät aamun aikana leikkiä monenlaisia leikkejä lastentarhanopettaja Sini Karjalaisen (edessä) opastuksessa.

alokeilaan

RÖÖPERIN PÄIVÄKODISSA Punavuorella aamu alkaa leikkipiirillä. Juuso, Olivia, Nooa, Viivi ja Eila puuhailevat lastentarhanopettaja Sini Karjalaisen ja lastenhoitaja Emmi Kunnaksen opastamina entiseen Albertin kouluun remontoituissa tiloissa.

Uuden varhaiskasvatusviraston päällikön, nykyisen päivähoiton johtajan, **Satu Järvenkallaksen** mielestä satapaikkaisen päiväkodin saaminen kantakaupunkiin on hieno juttu.

Vuodenvaihteessa aloittava varhaiskasvatusvirasto puolestaan antaa varhaiskasvatukselle oman fyysisen paikan, jonka vastuulla on huolehtia lasten hyvinvoinnista kaupungissa. Järvenkallaksen mukaan viraston valmistelu alkaa olla hyvässä vaiheessa.

"Ihmiset ovat innostuneita, työ on edennyt hyvin ja odotuksia on paljon. Oma virasto on meille mahdollisuus. Pääsemme uudistumaan niin, että saamme varhaiskasvatusta nykyistä enemmän esille", johtaja toteaa.

Kaupunginvaltuusto päätti viime vuoden lopulla, että suomenkielisten lasten päivähoito tarvitsee oman viraston. Virasto toimii sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan **Laura Rädyn** alaisuudessa.

Varhaiskasvatuksen arvostus on noussut Järvenkallaksen mukaan viime vuosina Suomessa.

"Myös perheet osaavat odottaa meiltä ammatilaisilta näkemystä ja tukea oman lapsensa kasvuun. Mitä toimivampi yhteisö varhaiskasvatusvirastosta saadaan, uskon, että sitä paremmin työntekijämme voivat, ja se välittyy myös lapsille."

Varhaiskasvatusvirasto mahdollistaa varhaislapsuuden näkemisen itsearvoisena vaiheena.

"Lasta tulee vahvistaa siinä kehitysvaiheessa, jossa hän on. Varhaislapsuuteen kuuluu esimerkiksi leikki ja laulu", Järvenkallas sanoo.

VARHAISKASVATUSALUEITA – eli nykyisiä päivähoitoalueita – on vuoden alussa 13. Leikkipuistotoimintaa vetää oma päällikkö. Päivähoitoyksikköjen henkilökunta ja hoitopaikat säilyvät Järvenkallaksen mukaan ennallaan. Uuden viraston alaisuudessa työskentelee noin 5 500 työntekijää.

Järvenkallas sanoo, että uuden viraston hallinnosta tulee varhaiskasvatukselle moottori. Hallinnossa on noin sata ihmistä.

"Hallinto on jo alussa trimmattu hyvin timmiksi. Meillä on ainoastaan kolme tasoa: yksikkötaso, aluetaso ja kaupunkitaso. Hallinto tulee Siltasaa-renkatu 13:een, mutta virasto ei ole yhdessä osoitteessa, vaan sillä on 400 toimipistettä. Haluamme antaa arvoa itse toiminnalle."

Päivähoiton kentältä on tullut toive, että hallinto palvelisi viraston kaikkia toimintoja, jotta hallinnolliset työt eivät lisääntyisi varhaiskasvatuksen arjessa.

”Hallinnon arvo tulee siitä, että kaikki se, mitä teemme täällä, tukee sitä, että kasvattaja pystyy toimimaan parhaalla mahdollisella tavalla.”

VIRASTO KIRKASTAA varhaiskasvatuksen strategiaa. Järvenkallas on tyytyväinen siihen, että päivähoidolla on jo aiemmin ollut strategiatyötä, jossa tavoitteena on osallistava kulttuuri.

Kaupunginvaltuusto on asettanut viraston tavoitteiksi osallisuuden ja asukasdemokratian vahvistamisen sekä yhteistyön eri toimijoiden kanssa.

”Tulemme tekemään yhteistyötä koulun, neuvolan ja lastensuojelun kanssa”, kertoo Järvenkallas.

Keväällä tehdyllä nettikyselyllä kartoitettiin, mitä perheet, henkilöstö ja yhteistyötahot odottavat uudelta virastolta.

”Keskeisiksi nousi kolme tekijää. Ne ovat pysyvä, läsnä oleva ja koulutettu henkilökunta sekä se, että lapsi saa tarvitsemansa palvelut, tuen ja monipuolista toimintaa. Myös päivähoitopaikan sijainti ja tila koettiin tärkeiksi.”

Kyselyn tuloksista voidaan Järvenkallaksen mukaan päätellä, että perheet näkevät tärkeäksi jokapäiväisen kohtaamisen päiväkodissa.

”Sähköisiä palveluja tulee kehittää, mutta meidän tehtävässämme on tärkeintä se, että kasvokkaisen palvelun ansiosta näemme perheitä joka päivä. Sitä ei saa unohtaa. Se on tärkein asia meille.”

”Varhaislapsuuteen kuuluu leikki ja laulu.”

PÄIVÄHOIDOSSA ON viime vuosina puhuttu paljon siitä, millainen on osallistava tapa tehdä työtä.

”Olemme miettineet kasvatuskumppanuutta ja puhuneet organisaation vuorovaikutuksen kehittämistä. Itse näen, että osallistavaa työtä tulisi kehittää siihen suuntaan, että palvelutkin olisivat aiempaa osallistavampia. Siitä sitten muodostuisi kokemusta, joka kannustaisi olemaan avoimia niin, että löydettäisiin uusiakin kanavia.”

Järvenkallaksen mukaan se, että kaikki uudessa virastossa tekevät lasten eteen töitä ja ovat yksi yhtenäinen joukkue, muuttaa ilmapiiriä ja kulttuuria pikkuhiljaa.

”Olen turvallisin mielin, sillä meillä on sata ammattilaista aloittamassa. Uuden innostus on aistittavissa mielestäni muistakin kuin itsestäni.”

”Uudistus antaa varhaiskasvatukseen lisää näkyvyyttä”, varhaiskasvatusviraston tuleva päällikkö Satu Järvenkallas sanoo.

AINUTLAATUISTA MUUTOKSESSA on Järvenkallaksen mukaan se, että varhaiskasvatus saa oman varhaiskasvatuslautakunnan.

”Se on valtakunnallisestikin iso asia eikä kovin yleistä.”

Lautakunta käsittelee varhaiskasvatuksen toi-

mialaan liittyviä asioita, mikä antaa alalle enemmän tilaa ja näkyvyyttä.

”Toiminta saa omat päättäjät, poliitikot. Virkamiehet joutuvat antautumaan vuorovaikutukselle oikein kunnolla, kun poliitikot ehtivät perehtyä näihin asioihin, mikä on tietysti hieno asia.” ■

Päivähoito monipuolistuu

VANHEMPIA KUULLAAN päivähoitoon kehittämässä aiempaa tarkemmalla korvalla. Päiväkodit, perhepäivähoito, leikkipuistot ja perhetalot tekevät omat toimintasuunnitelmansa, jotka perustuvat Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaan. Suunnitelma käydään läpi vanhempien kanssa.

”Sillä tavalla jokainen päivähoitoyksikkö ja leikkipuisto muotoutuu alueensa aktiiviseksi ja omaleimaiseksi toimijaksi”, sanoo tulevan varhaiskasvatusviraston päällikkö Satu Järvenkallas.

Järvenkallaksen mukaan päiväkotien omaleimaisuutta kannattaa vahvistaa, koska se kiinnittää perheitä päiväkoteihin entistä voimakkaammin. ”Niistä saadaan sellaisia yhteisiä juttuja.”

Päivähoidossa on muutaman vuoden ajan kehitetty myös kerhotoimintaa. Palveluverkkoa on laajennettu niin, että yksityistä palvelua on tullut enemmän.

”Ajatus on se, että palvelu monipuolistuu kuntalaisen kannalta. Kerhotoimintaa on monenlaista ja erilaisiin tarpeisiin. Alueilla on ideoitu erilaisia kerhoja.”

Asukastilaisuudet

- Asukastilaisuuksissa keskustellaan vanhempien toiveista päivähoitoon kehittämiseksi.
- Asukastilaisuudet järjestetään torstaina 1.11. Kotinummen ala-asteella, osoitteessa Silkokuja 7, ja torstaina 22.11. Kannelmäen ala-asteella, osoitteessa Kanneltie 1. Molemmat tilaisuudet pidetään kello 17.30–20.

Suuri virasto

- Varhaiskasvatusvirasto aloittaa toimintansa 1. tammikuuta 2013.
- Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä on Helsingissä noin 33 500 lasta.
- Viraston alaisuudessa työskentelee noin 5 500 työntekijää.
- Budjetti vuodelle 2013 on 347 miljoonaa euroa.

Maailmantalouden heikko ennustettavuus heijastuu kaupungin ensi vuoden budjettiin.

KUVA: PATRIK LINDSTRÖM

Kaupunginjohtaja Jussi Pajunen esitteli ehdotuksensa ensi vuoden talousarvioksi epävarmojen talousennusteiden varassa.

Pajunen: Menojen kasvua hillittävä

KAUPUNGINJOHTAJA Jussi Pajunen julkisti lokakuun alussa ehdotuksensa ensi vuoden budjetiksi. Sen loppusumma on 4,8 miljardia euroa.

Esityksen mukaan kunnalliseroprosentti on ensi vuonnakin 18,5. Pajusen mukaan palveluja ei leikata.

Talousarvio valmisteltiin tilanteessa, jossa Euroopan talous on kriisissä ja ennustettavuus on huono. Lisäksi yritysten ilmoittamat lukuisat irtisanomiset saattavat heikentää kuntien lähivuosien verotulonäkymiä. Pajusen mukaan menojen kasvua tuleekin hillitä talouden tasapainottamiseksi.

Helsinki on joutunut kattamaan investointinsa viime vuosina kasvavassa määrin lainanotolla. Kaupungin lainakanta on kaksinkertaistunut vuodesta 2008.

"Maltillinen menokehitys ja velkaantumisen hillitseminen ovat kaupungin taloudenpidon keskeisimmät tavoitteet", Pajunen sanoi.

Kaupunki pyrkii lisäämään tuottavuutta uudistamalla palvelurakenteita, keventämällä organisaatiota, lisäämällä sähköisiä palveluja ja tehostamalla tilankäyttöä.

Helsingin sosiaali- ja terveystoimen uudistaminen jatkuu. Tavoitteena on tuoda palvelut lähemmäksi helsinkiläisiä, helpottaa asiointia ja sujuvoittaa hoitoketjuja.

KAUPUNKI INVESTOI ensi vuonna yhteensä 675 miljoonalla eurolla. Tästä summasta perustoimintojen investoinnit ovat 449 miljoonaa euroa ja liikelaitosten investoinnit 226 miljoonaa euroa. Investointien määrä on kasvanut edellisestä vuodesta hieman.

Uusissa kaupunginosissa esirakennetaan ja tehdään puistoja sekä katuja. Kymmeniä päiväkotia ja koulurakennuksia korjataan ensi vuonna. Uudisrakennushankkeista rahallisesti suurimpia ovat Malmin sairaala ja itäinen yhteispäivystyssairaala.

HKL uudistaa metron kulunvalvontaa 34 miljoonalla eurolla, peruskorjaa Itäkeskuksen metrovarikkoa 19 miljoonalla eurolla ja Koskelan raitiovaunuvarikkoa 12 miljoonalla eurolla sekä rakentaa Jokeri 2 -tunnelia ja -joukkoliikenneväylää 17 miljoonalla eurolla.

HELSINKI PERUSTAA yrittäjyyden edistämiskeskuksen yhteistyössä Helsingin yliopiston ja Aalto-yliopiston kanssa.

"Kilpailukykyimme turvaamiseksi tarvitaan myös yrittäjyyden edistämistä perinteisen yritysneuvonnan lisäksi", Pajunen arvioi.

Työttömyyden hoitamisen painopisteinä ovat Helsingissä nuoret ja maahanmuuttajat. Kaupunki valmistelee yhdessä työ- ja elinkeinohallinnon kanssa nuorten yhteiskuntatakuun toteuttamista. Nuorten neuvonta- ja ohjauspalvelu Tulevaisuustiski vakinaistetaan.

Menot aloittain

KAUPUNGIN TOIMINTAMENOT kasvavat talousarviossa kustannusten nousun verran eli noin 2,8 prosenttia.

Menoista lähes puolet eli hieman alle 2,1 miljardia euroa käytetään sosiaali- ja terveysviraston palveluihin, erikoissairaanhoidon ja toimeentulotukeen.

Opetusviraston osuus menoista on 14 prosenttia eli 634 miljoonaa euroa.

Varhaiskasvatusviraston osuus on 8 prosenttia eli 347 miljoonaa euroa ja se sisältää lasten päivähoiton, esiopetuksen sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan.

Rakennus- ja ympäristötoimen osuus on 665 miljoonaa euroa eli 15 prosenttia toimintamenoista.

Kaupunkisuunnittelun ja kiinteistötoimen osuus toimintamenoista on 7 prosenttia eli 308 miljoonaa euroa.

Kaupunginvaltuusto kokoontuu käsittelemään talousarvioehdotusta keskiviikkona 7.11. kello 15 ja keskiviikkona 14.11. kello 16. Kokouksia voi seurata suorana lähetyksenä ja myöhemmin tallenteena osoitteessa www.helsinkikanava.fi tai kaupunginvaltuuston istuntosalin lehterillä osoitteessa Sofiankatu 3.

☎ **Kaupunginjohtajan talousarvioehdotus vuodelle 2013 löytyy osoitteesta www.hel.fi/hki/Taske/fi Etusivu.**

Yhteinen strategia ohja

TEKSTI VESA VARHEE PIIRROS VILMA LAPPALAINEN

HELSINGIN KAUPUNKI aloitti vuonna 2009 uuden käytännön. Kaupunginvaltuusto päätti kattavasta strategiaohjelmasta yhdistämään sen eri elinten toimintaa parhaan kokonaistuloksen saavuttamiseksi. Uudelle kaupunginvaltuustolle valmistellaan samanlainen, vuoteen 2016 ulottuva ohjelma.

Päättävän ohjelman tavoitteena on ollut kehittää Helsingin metropolialueesta maailmanluokan liiketoiminta- ja innovaatiokeskus, jonka menestys hyödyttää paitsi aluetta itseään ja sen asukkaita myös koko Suomea.

Lähtökohta on verraten yksinkertainen. Helsinki tuottaa asukkaalleen palveluita, kuten terveydenhuoltoa ja koulutusta. Palvelutuotannon kehittämi-

sen ohessa kaupunki pyrkii lisäämään asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia esimerkiksi suoran demokratian keinoin. Samalla kaupunki toimittaa sekä asukkaille että viestintävälineille riittävät tiedot päätöksenteosta ja palveluista.

"Karkeasti kaksi kolmannesta kaupungin budjetista käytetään hyvinvointiin ja palveluihin", toteaa strategiapäällikkö Marko Karvinen kaupungin talous- ja suunnittelukeskuksesta.

"Toiminnan painopistealueet ovat sosiaali- ja ter-

"Painopisteet ovat sosiaali- ja terveyspalvelut sekä opetustoimi."

veyspalvelut sekä opetustoimi. Etenkin kaupungin osien ja väestöryhmien välisten terveydellisten erojen torjunta on kaupungin keskeisiä tavoitteita."

TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISTA seurataan tarkoin. Kaupunginvaltuusto asettaa budjetissa strategiaohjelman pohjalta vuosittain virastoille ja liikelaitoksille satakunta tavoitetta, joiden toteutumista mitataan.

Alkuperäisestä suunnitelmasta on pidetty kiinni, vaikka Suomen ja Helsingin taloudet heikentyivät sen aikana. Kaupungin menoja ei karsittu vuonna 2009, koska suunniteltuja ja aloitettuja kehitystoimia ei haluttu jarruttaa. Pitkällä aikavälillä kaupungin palvelutuotantoa pitää kuitenkin tehostaa paremmin kestäväälle pohjalle.

Tavoitteet on päättävän valtuustokauden aikana pääosin saavutettu. Keskeisistä tavoitteista asuntorakentaminen käynnistyy hitaasti, ja tulokset ovat alka-

Kurssi tulevaisuuteen

STRATEGIAOHJELMA on kaupungin johtamisen pitkän tähtäyksen työväline. Se kertoo kaupungin kehittämisen suunnan. Strategiassaan kaupunki määrittelee visionsa, arvonsa ja eettiset periaatteensa.

Yhteinen suunta

KAUPUNGINVALTUUSTO päättää valtuustokauden strategiaohjelmasta kautensa alussa. Virastot, liikelaitokset ja tytäryhteisöt määrittelevät omassa strategiatyössään siitä johdetut oman toimialansa tavoitteet. Valtuusto hyväksyy talousarviossa tavoitteet ja osoittaa niiden

toteuttamiseen tarvittavat määrärahat. Viime kädessä kaupunkitason strategian tulisi näin ohjata jokaisen yksittäisen työntekijänkin työtä.

Miten on onnistuttu

VIISIEN 2009–2012 strategiaohjelman tavoitteiden saavuttamista käsitellään kaupunginvaltuuston seminaarissa marraskuun puolivälissä. Valtuutetuille on valmisteltu tausta-aineistoksi muun muassa tietokeskuksen tuottama perusteellinen raportti, jossa tarkastellaan kaupungin tilaa ja toimintaympäristön muutoksia 2000-luvulla.

Kohti uutta ohjelmaa

UUDEN STRATEGIAOHJELMAN valmistelu valtuustokaudelle 2013–2016 alkoi, kun kaupunginvaltuusto kävi asiasta lähetekeskustelun toukokuussa. Uutena elementtinä strategiatyössä kansalaisia kuultiin touko-kesäkuussa nettiaivoriihessä, jossa noin 1 500 kaupunkilaista esitti ajatuksiaan kaupungin kehittämisen painopisteistä.

Kaupunginjohtaja **Jussi Pa-junen** esittelee strategiaehdotuksen vaaleissa valitulle uudelle kaupunginvaltuustolle ensi keväänä.

Kaupungin arvot

Arvot ovat toiminnan perimmäisiä periaatteita ja reunaehtoja, jotka ohjaavat kaupungin johtamista sekä henkilökunnan ja koko organisaation toimintaa. Kaupungin arvoiksi on määritelty:

- asiakaslähtöisyys
- kestävä kehitys
- oikeudenmukaisuus
- taloudellisuus
- turvallisuus
- yrittäjämielisyys.

Strategiset tavoitteet

Kaupungin ylimmän tason strategiset tavoitteet on ryhmitelty neljään kokonaisuuteen eli strategiseen alueeseen. Nämä ovat:

- hyvinvointi ja palvelut
- kilpailukyky
- kaupunkirakenne ja asuminen
- johtaminen.

Lisätiedot:
www.hel.fi/strategiaohjelma

a kaupunkia

neet näkyä vasta valtuustokauden jälkipuoliskolla.

Kaupunginosien välisten hyvinvointi- ja terveyserojen ehkäisy ei ole edennyt aivan toivotulla tavalla. Tosin terveystoimen tulosten mittaus on hankalaa eivätkä toimenpiteiden vaikutukset näy kovin nopeasti.

Helsingin opetustoimella puolestaan on ongelma: kaupunki ei voi taata helsinkiläisille oppilaille paikkaa kotikunnan lukiosta tai ammattioppilaitoksesta, koska niiden maine vetää oppilaita myös naapurikunnista.

Yksi kuntalaisten eniten käyttämiä palveluita on joukkoliikenne, joka on parantunut selvästi suunnitelmakaudella. Seudun joukkoliikenteen yhteishanke, vuonna 2010 aloittanut Helsingin Seudun Liikenne, on päässyt kunnolla vauhtiin.

Raideliikenne on edennyt valtuustokauden aikana selvästi ja länsimetro on alkanut toteutua. Jouk-

koliikenteen osuus Helsingin keskustaan tulevalta liikenteestä on kasvanut, samoin poikkitaajikkeen Jokerilinjan suosio.

Liikennetarkkaisuun on edistetty myös Helsingin yhteyksiä Tallinnaan. Tavaraliikenteen siirtyminen Vuosaaren satamaan ja Jätkäsaaren liikenneyhteyksien valmistuminen ovat vähentäneet keskustan liikennettä.

TULEVALLA VALTUUSTOKAUDELLA koko kaupungin kannalta tärkeimpiä tavoitteita on Helsingin työpaikkamäärän kasvattaminen. Vain yksityisen sektorin työpaikkoja lisäämällä sekä Helsingissä että koko seudulla voidaan huolehtia tulevaisuudessa palvelujen vaatimasta rahoituksesta.

Talouden taantuma leikkasi Helsingin ja koko pääkaupunkiseudun työpaikkamäärää voimakkaasti, mutta sukellus kääntyi jo nousuksi viime

vuonna.

Korkeimmillaan, vuonna 2008, Helsingissä oli työpaikkoja runsaat 413 000 ja koko pääkaupunkiseudulla hieman alle 651 000. Viime vuoden vastaavat lukemat olivat 408 000 ja 643 000. Vuosi 2008 oli kuitenkin poikkeuksellisen korkean työllisyyden vuosi, vuodesta 2007 työpaikkamäärä kasvoi Helsingissä 10 000 ja pääkaupunkiseudulla 20 000 työpaikalla.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen sektorilla alkavan valtuustokauden suurin toimenpide on sosiaaliviraston ja terveysviraston yhdistäminen vuoden 2013 alusta.

Kaupungin asukkaiden arjessa eräs näkyvä muutos on kaupungin sähköisesti saatavilla olevien palvelujen valikoiman voimakas laajentuminen. Palvelujen sähköisten kanavien kehittäminen on sekin tulevaisuuden jatkuva haaste. ■

Juha Jokela ujuttaa syvyyttä sketseihinsäkin.

Herkkä tarinanankertoja

TEKSTI TIINA KOTKA KUVA PERTTI NISONEN

”O

LEN ALLERGINEN oikeassa olemisselle. Haluan tarjota katsojille moniäänisyyttä”, kertoo näytelmäkirjailija-ohjaaja **Juha Jokela**.

Ja niin hän myös tekee, nyt viimeksi Suomen Kansallisteatteriin kirjoittamassaan ja ohjaamassaan Patriarkka-näytelmässä. Siinä suuret ikäluokat lapsineen haparoivat ihmisydessään ja tässä ajassa. He tursuilevat tragikoomisestikin ulos altaista sukupolvimuuteistaan eivätkä löydä varmoja vastauksia, varsinkaan Jokelan edustamat 70-luvun lapset.

”Sukupolvellani ei ole samanlaista yhteistä tavoitetta, tsemppihenkeä ja arvomaailmaa kuin vanhemmillamme – olemme siihen liian individualisteja. Meillä ei ole ollut hinkua politiikkaan tai luomaan instituutioita. Rakenteita pitäisi jo purkaa, mutta emme haluasi sitäkään, koska se voisi koitua vähäosaisimpien kohtaloksi”, summaa Jokela.

Hänen sukupolvelleen elinikäiset työpaikat ja itsestään selvät perheroolit ovat urbaanilegendoja. Kun vielä horisontissa siintää uhkia ilmastonmuutoksesta eläkepommiin ja talouskriisiin, riittää siinä navigoimista.

”Kaiken keskellä meidän pitäisi ottaa homma haltuun eläkkeelle jäävältä sukupolvelta. Olemme hämmennyksissä.”

Onneksi sukupolvi on oppinut käsittelemään tunteitaan vanhempien rohkeammin ja puhumaan tunnekieltä – joskin Jokelan mielestä taitavan valheellisestikin.

”Jos vanhempieni sukupolvi tuudittautui kaikki on hyvin -asenteeseen, oman terapiasukupolveni itsepetos liittyy tunteiden projisoimiseen. Saatamme sanoa tunteitamme vihan johtuvan jostain yhteiskunnallisesta epäkohdasta, vaikka kyseessä olisi psykohistoriaamme liittyvä henkilökohtainen asia.”

EI OLE SATTUMAA, että näytelmässä lausutaan sellaisia ajatuksia kuin ”herkkydessä on voimaa”. Herkkyys kun näkyy Jokelasta kauas.

”Olin aika herkillä harjoitusten loppuvaiheessa. Kun meinasi mennä yli, näyttelijät osoittivat ovea. Rupesivat sitten vitsailemaan, että tänään saatiin

hyvä palaute: ohjaaja käveli neljästi ulos”, nauraa Jokela.

Itkupilliä tai joojoo-miestä on Jokelasta kuitenkin turha leipoa. Kannattaa vaikka lukea hänen alaviitteensä Esitystalous-näytelmän kirjallisesta versiosta. Tai mennä katsomaan näytelmän jatko-osa ensi syksynä Espoon kaupunginteatteriin. Luvassa on hirtehin kannanotto nykymenoon. Jokela työstää jo tekstiä ja myös ohjaa näytelmän kaikkien kantaesitystensä tavoin, koska hän ”vain siten hahmottaa tekstin lainalaisuudet ja pääsee vapaaksi aiheesta”.

OHJAAJA KATSELEE tämän hetken teatterikenttää rauhallisesti, vaikka teattereiden – kuten Kansallisteatterin, jonka viiden kotikirjailijan joukkoon hän kuuluu – rahoitusta vähennetään.

”Eihän se mukavaa ole, mutta enemmän olen kauhuissani siitä, kestäkö pallo ylipäättään länsimaista elämäntapaa, jossa kaikki rakentuu kasvulle, vaikka ei ole ollenkaan selvää, onko se mahdollista edes teoriassa.”

Helsingin teatteritilannetta hän pitää valtakunnallisesti katsottuna hyvänä.

”Kansallinen on profiloitunut taiteellisenä teatterina ja satsaa kotimaiseen näytelmäkirjallisuuteen. Kaupunginteatteri pyrkii puhuttelemaan suurta yleisöä eikä häpeä kaupallisuuttaan. Virkeiden independent-teattereiden verkko ei ole kadonnut minnekään. Näemme hienoja esityksiä Peter Panista Perheenjäseneneen.”

Patriarkan palkittu isä

Ohjaaja-näytelmäkirjailija-käsikirjoittaja Juha Jokela (s. 7.1.1970 Tampereella) opiskeli yleistä kirjallisuustiedettä ja teatteritiedettä Helsingin yliopistossa ennen päätymistään Teatterikorkeakouluun ohjaajaopiskelijaksi. Hän on kirjoittanut kiitetyt näytelmät Mobile Horror, Fundamentalisti, Esitystalous ja Patriarkka. Näytelmiä on käännetty eri kielille ja esitetty mm. Yhdysvalloissa ja Saksassa. Jokela on ollut käsikirjoittamassa televisiosarjoja Nahkaiset, Pulkkinen, Remontti, Firma, Virta ja Kallio. Jokela on saanut muun muassa Pohjoismaisen näytelmäkirjailijapalkinnon vuonna 2008 ja Venla-palkinnon vuonna 2005 parhaasta draamakäsikirjoituksesta Firmaan. Pulkkinen sai parhaan komediasarjan Venlan vuonna 1999 ja yleisö-Venlan vuonna 2000.

MONITAITOINEN MIES on ehtinyt vaikuttaa myös television ja elokuvan areenoilla. Hänellä on parhailaankin vireillä isoveljensä **Rike Jokelan** kanssa pari elokuvaa, joissa hän toimii dramaturgina. Vuosi 2014 täyttyy kokopitkän elokuvan teosta. Televisiosarjat hän on sitä vastoin jättämässä taakseen, vaikka Pulkkinen, Kallion ja monen muun sarjan käsikirjoituksista on sadellut kiitosta.

”Kirjoitan sisäisen motivaation ajamana, ja aiheiden pitää olla syviä sketseissäkin. Jaksoja tarvitaan sarjoihin kuitenkin paljon. Sisimpäni ei jostain syystä tahdo ymmärtää sitä.”

Television ja teatterin maailmat ovat tuttuja myös Jokelan vaimolle, näyttelijä **Mari Lehtoselle**. Parhaillaan häntä työllistää Fingerpori Espoon kaupunginteatterissa. Miten pariskunta saa kahden tyttärensä hoidon ja muun perhe-elämänsä soviteltua?

”Meillä on ollut tänä syksynä ensi kertaa produktiot samaan aikaan. Onhan logistiikassa ollut haastetta, mutta tilanne on onneksi väliaikainen. Samalla alalla oleva puoliso ymmärtää hyvin työn lainalaisuuksia. Esimerkiksi jos on jumi, toinen osaa auttaa siinä.”

PERHE ASUU Meilahdessa Keskuspuiston tuntumassa ja pitää sijaintia hyvänä lapsiperheelle.

”Ei tarvitse kuin ottaa vähän evästä ja istuma-alustat mukaan ja kävellä puistoon, niin on käyty täydellä metsäretkellä. Leikkipuistokin on lähellä. Olemme saaneet sieltä monia ystäviä.”

Jokelaa viehättää Helsingin monipuolinen vehreys.

”On ollut mieletöntä huomata, että metrolla pääsee melkein suoraan Vanhankaupunginlahden lintuparatiiseihin. Henkiseen maisemaani kuuluvat kuitenkin ehdottomasti katuvalot ja kiiltävä asfaltti. Viihdyn hyvin kahvila- ja ravintolakulttuurista näin rikkaassa kaupungissa.”

Jokelalla on tapana piipahtaa kahviloihin kirjaamaan ajatuksiaan. Hänet näkee myös vaeltelemassa kaupungilla ja Töölönlahden maisemissa. Usein mukana kulkee kamera siltä varalta, että eteen osuu jotain kiinnostavaa, mitä voisi hyödyntää vaikka esitysten videotaustana. Muutoinkin hän antaa tilaa sattumille ja ajatuksille tulla.

”Pitää päästää irti siitä, että yrittäisi kirjoittaa kontrolloidusti. Sellainen tunne on tuttu, että jos sain vaiheessa juttu kirjoittaa itse itseään.” ■

A portrait of a middle-aged man with dark, wavy hair and glasses, smiling slightly. He is wearing a dark blue or black t-shirt. The background is dark with numerous out-of-focus, warm-toned circular lights, creating a bokeh effect. The lighting is soft, highlighting his face.

**"Haluan tarjota
katsojille
moniäänisyyttä."**

Kauneutta kaupungissa

Marja Kurjen pääkaupungissa tärkeää ovat omat juuret ja vanha keskusta.

NÄEN TÄMÄN KAUPUNGIN kauneuden, koska haluan kokea tämän minulle erityisen paikan juuri näin. Rakastan Helsingin luonnonläheisyyttä ja sen neljää vuodenaikaa ja viehättäviä puistoja.

Kotikaupunkini Helsinki on sopivan pikkukaupunkimainen – kunpa saisimme säilyttää sen olemaisuuden. Olisi hyvä hioa kuvaa viihtyisästä Helsingistä sekä lisätä samalla koko Suomen tunnettavuutta kiinnostavana pohjoisena maana.

Erityisen kiehtova on Helsingin vanha keskusta. Toivon, että meillä helsinkiläisillä olisi malttia säilyttää se. Käyn mielelläni Kauppatorilla, kävelen Esplanadin puistossa ja teen ostoksia Wanhassa Kauppahallissa. Meillä on myös ihania museoita, kuten Ateneum ja Sotamuseo, jonka talvisodasta kertovaan näyttelyyn olen vienyt ulkomaisia ystäviäni.

Viipurilais-syntyinen Marja Kurki perusti silkkihuiveihin ja solmioihin erikoistuneen yrityksen vuonna 1976.

KUVA: KIMMO BRANDT

Talvinen Jääpuisto Rautatienrantaan on melko uusi lisä kaupunkikuvaan. Siellä näkee usein joukon ihmisiä nauttimassa luistelusta, musiikista ja mannermaisesta seurustelusta. Helsinki on avautunut ja kansainvälistynyt aikamoisella vauhdilla. Nautin metrolla matkustaessani erilaisten kielten sorinasta ja pienistä arkisista tilanteista, joita julkisissa liikennevälineissä syntyy. Hämmästyin ja ilahdun aina Espanjan-kodista palatessani siitä, miten hyvin liikenne meillä pääasiallisesti toimii.

KANSAINVÄLISTÄ KIINNOSTUSTA Helsinkiä kohtaan tukisi vielä Guggenheim-museo. Se sopisi erinomaisesti Katajanokalle. Meillä on itsellämme hyvää arkkitehtonista osaamista, joten tätä keskustelua kannattaisi vielä jatkaa.

Paljon esillä olleita tornitaloja ei pitäisi rakentaa vanhan keskustan alueelle. Sen sijaan ne sopivat erinomaisesti Pasilaan ja uusiin kaupunginosiin. Voidaan suunnitella jokin rohkea kokonaisuus, koska voidaan piirtää yhdellä kertaa yhtenäisen kaupunginosa.

Toki parasta Helsinkiä on meri, jonka aalloille näen Helsingin-kotini ikkunoista. Olen kyllä aidosi huolissani siitä, että meren pinta nousee. Entä jos se nousee ennustettua nopeammin? Voisiko ja pitäisikö tähän varautua kaupunkisuunnittelussa?

Joitakin vuosia sitten osallistuin Mustikkamaan suojeluun, kun sinne oltiin rakentamassa ylimitoitettua tanssikeskusta. Onneksi saari säästyi peruuttamattoman suurilta kallion räjäytyksiltä ja koko tanssikeskukselta, sillä näen saaren arvon yhä mahdollisimman luonnonmukaisena ulkoilualueena. Perinteinen Mustikkamaan kesäravintolakin on saatu kunnostettua vanhaa arvostaen.

ILVESKORVENPUISTO VUOSAARESSA on kunnianosoitus isälleni, ja siksi se on tärkeä paikka minullekin. Isä oli ennakkoluuloton yrittäjäluonne, vaikka ei niin hyvin taloudellisesti menestynytäkään. Hän rakennutti asuntoja toisen maailmansodan jälkeiseen Helsinkiin. Häneltä olen perinyt kiinnostuksen sosiaaliseen omaantuntoon ja ihmisiin ylipäänsä. Isän tyttönä haaveilin sosiaalialasta, mutta isäni toiveesta valmistuin kuitenkin kauppaliselta alalta ekonomiksi.

Perustin nimeäni kantavan yrityksen kahden poikani vartuttua vähän isommiksi. Tätä yritystä johtaa nykyisin poikani **Tapani**. Hän on jo viides yrittäjä sukupolvi minun puoleltani.

Luovuttuani suunnittelijan päivätyöstä minulla on enemmän aikaa. Viimeiset neljä vuotta olen enimmäkseen kirjoittanut. Tarkoitukseni oli kirjoittaa omakustanteena lapsenlapsille muistelmia isäni ja sukuni vaiheista, mutta tästä kasvoi elämäkerrallinen teos Silkkitiieni, jonka Otava kustansi.

Mieheni Jaakon kanssa olemme muuttolintujen tapaan lähdössä kohti etelää. Tulemme kuitenkin pian takaisin, koska täältä ei voi olla kauan poissa.

TOIMITTAJA **NINA RINTALA**

Kirjoitussarjassa erilaiset helsinkiläiset kertovat suhteestaan pääkaupunkiin.

LUKUKOKEMUS

Hyvän rakentamisen puolesta

Saanko luvan? -kirja kertoo pääkaupungin rakennusvalvonnan kehityksestä viimeisten 200 vuoden aikana ja samalla rakennusvalvontaviraston 100-vuotisesta historiasta. Esiin piirtyvä kuva on pääkohdettaan paljon laajempi. Rakentaminen lupakäytäntöineen ei tapahdu tyhjiössä, vaan elävässä ja muuttuvassa kaupungissa, jota sodat ja lamat ovat myllertäneet.

Rakennusvalvonnan kautta avautuu näkymä pääkaupungin hallintoon ja päätöksentekoon, kaupungin ja valtion vuorovaikutukseen lainsäädäntötyössä ja jännitteisiin eri aikakausien rakennustaiteellisten ja kaupunkikuvaallisten ihanteiden törmätyksessä rakennusliiketoiminnan raadollisimpiin puoliin.

Kirjassa muistutetaan, että rakentamista on toki aina jotenkin ohjattu ja valvottu, mutta valvonnan organisointi ei pysynyt nopeiden muutosten tahdissa Helsingin tultua pääkaupungiksi vuonna 1812. Sata vuotta myöhemmin – muutamien tuhoisien rakennussortumien vauhdittamana – saatiin viimein perustettua säällisen kokoinen rakennustarkastuskonttori.

Viraston historiaa tarkastellaan sekä kronologisesti päälliköiden eli rakennustarkastajien kausien mukaan että poikileikkauksena niin kaupunkikuvan kuin rakennustekniikan ja työmaavalvonnan näkökulmasta. Hilpeät tapauskuvaukset keventävät muutoinkin sujuvaa tekstiä. Perusteelliset hakemistot ja runsas kuvitus lisäävät lukuihoa. Lähes 400-sivuista teosta voi ostaa muun muassa viraston asiakaspalvelusta Siltasaarenkatu 13:ssa sekä Akateemisesta kirjakaupasta.

RITA EKELUND

Marja Heikkilä-Kauppinen: *Saanko luvan?* 200 vuotta pääkaupungin rakennusvalvontaa – satavuotias rakennusvalvontavirasto. Helsingin kaupungin rakennusvalvontavirasto 2012.

Lapsille oma talo

KAUPUNGINMUSEO avaa 21.11. Lasten kaupungin Sederholmin taloon (Aleksanterinkatu 18). Kantakaupungin vanhimman kivitalon sokkeloihin saadaan aiemmin suljettujen Lasten museon ja Koulumuseon toimintoja. Lasten kaupungissa voi leikkiä vaikka kaupaa 1700-luvun tyyliin tai kokeilla entisaikain koulupulpetissa istumista. Muksuilla on mahdollisuus myös esittää nukketatteria, pukeutua mamsellin asuun ja vieraila 1970-luvun mummolassa. Avoimna ti–pe klo 13–17, la–su klo 11–17, ilmainen sisäänpääsy.

KUVA TARIA SARTOLAHTI/KAUPUNGINMUSEO

Menoksi

"Osa Observatorion laitteista on peräisin 1830-luvulta, kuten tämä kaukoputki", kertoo observatorion johtaja Päivi Harjunpää.

KUVAT: KIMMO BRANDT

Ohjelmaa

OBSERVATORION *Elämää maailmankaikkeudessa* -avausluento-sarja on avoin kaikille, mutta saliin mahtuu vain 60 kuulijaa, joten maksuttomille luennoille tulee ilmoittautua ennakoon osoitteeseen <https://elomake.helsinki.fi/lomakkeet/37198/lomake.html>.

13.11. klo 18–19.30 Maa – elävä magmaplaneetta, Arto Luttinen, Geologian museo, Helsingin yliopisto.

20.11. klo 18–19.30 Aurinko ja elämä maapallolla, Tiera Laitinen, Ilmatieteen laitos.

27.11. klo 18–19.30 Mars, sininen planeetta, Sini Merikallio, Ilmatieteen laitos.

4.12. klo 18–19.30 Eksoplaneettoja elämän vyöhykkeellä, Samuli Kotiranta, Tuorlan observatorio, Turun yliopisto.

11.12. klo 18–19.30 Elämän synty, Kirsi Lehto, Biokemian ja elintarviketekemian laitos, Turun yliopisto.

Kronometri

Ihmeitä Maan päältä ja yltä

Observatoriossa voi kokeilla vaikka planeettana olemista.

YLI NELJÄ MILJARDIA vuotta vanha meteoriitti, johon saa koskea, on yksi yleisölle avatun Tähtitorninmäen observatorion nähtävyyksistä.

"Tämä Namibiaan tippuneen Gibeon-rautameteoriitin pala on peräisin aurinkokunnan syntyajoilta. Suomeen tiedetään pudonneen ainakin kolme toista meteoriittia", kertoo Helsingin observatorion johtaja Päivi Harjunpää.

Observatoriossa pääsee tutustumaan mitä eriskummallisimpiin laitteisiin komeetanetsijästä vertikaalipyörään. Osalla niistä on määritetty tähtien paikkoja ja aikaa jo vuonna 1834, jolloin rakennus valmistui.

"1800-luvulla tarkka aika määritettiin tähtien avulla. Tämä öljykankaasta tehty aikamerkipussi pudotettiin

tasen kello 12 observatorion keskitornin aikamerkitangossa, jolloin armeija ampui tykillä merkkilaukauksen. Näin kaupunkilaiset saivat tietää tarkan ajan. Se oli erityisen tärkeä laivoille, koska oikea aika mahdollisti virheettömän navigoinnin", kertoo Harjunpää.

OBSERVATORIO REMONTOITIIN yleisökäyttöön, koska yliopiston tähtitieteen opetus siirtyi Kumpulan kampukselle. Rakennuksen yleisökeskukseen on koottu aurinkokunnasta ja tähdistä sekä planeettojen liikkeistä kertovia näyttelyitä.

"Täällä voi kokeilla vaikka planeettana olemista, mutta ei paljasteta enempää", virnistää Harjunpää näytelysalissa.

TORNEIHIN HUIKEINE kaukoputkineen pääsevät turvallisuussyistä tutustumaan vain opastuksen varanneet ryhmät. Myös 24 hengen planetaario on avoinna vain ryhmille, joskin pari kertaa vuodessa aiotaan pitää yleisönäyttelyitä.

"Tämä on maailman ensimmäinen observatorio, jossa käännettävät tähtitornit ovat kiinteänä osana observatoriota. Rakennuksen suunnitteli Carl Ludvig Engel huomioiden tähtitieteen professorina toimineen Friedrich Argelanderin toiveita. Observatoriomme on ollut mallina lukuisille observatorioille maailmassa ja on pelkästään rakennuksenakin näkemisen arvoinen", kehuu Harjunpää.

Tähtitieteen yleisökeskus kuuluu

Yliopistomuseoon. Rakennuksen Rotunda-salia vuokrataan juhla-, kokous- ja luentokäyttöön. Yleisökeskukseen on tarkoitus avata myöhemmin kahvio. Observatoriorakennuksessa toimivat myös Yliopiston almanakkatoimisto ja Tähtitieteellinen yhdistys Ursa, jonka myymälästä voi ostaa esimerkiksi kirjoja ja lehtiä.

TIINA KOTKA

☎ Helsingin observatorio, Kopernikuksentie 1, p. 09 191 24244 tai 050 318 5764, www.observatorio.fi, avoinna ti–la klo 12–16 (to klo 20 asti), pääsymaksut 6/4/2 e, alle 7-vuotiaat ilmaiseksi. Tähtitieteellinen yhdistys Ursa on avoinna arkisin kello 9–16, p. 09 684 0400, www.ursa.fi.

Kanneltalolla synttärit

KUVA: KLAUS VON MATT

KULTTUURIKESKUS Kanneltalo juhlii 20-vuotista taivaltaan 20.11. monikulttuurisesti. Päivän pääesitys on Sakari Kukon ja Humalax-yhtyeen (kuvassa) suomalaista humppaa ja länsiafrikkalaista mbalax-rytmimusiikkia yhdistävä konsertti kello 19. Kirjastossa on satutunnit kello 9.30 suomalaisiksi ja kello 10.15 suomeksi. Työväenopiston taidehistorialuento alkaa auditoriossa kello 17. Galleriaan, aulaan ja kahvilaan levittäytyvän näyttelyn *Speak to Me – Puhu minulle* avajaisia vietetään kello 17–19. Liput Humalaxin konserttiin maksavat 12/8 euroa (p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu), muihin tapahtumiin on vapaa pääsy.

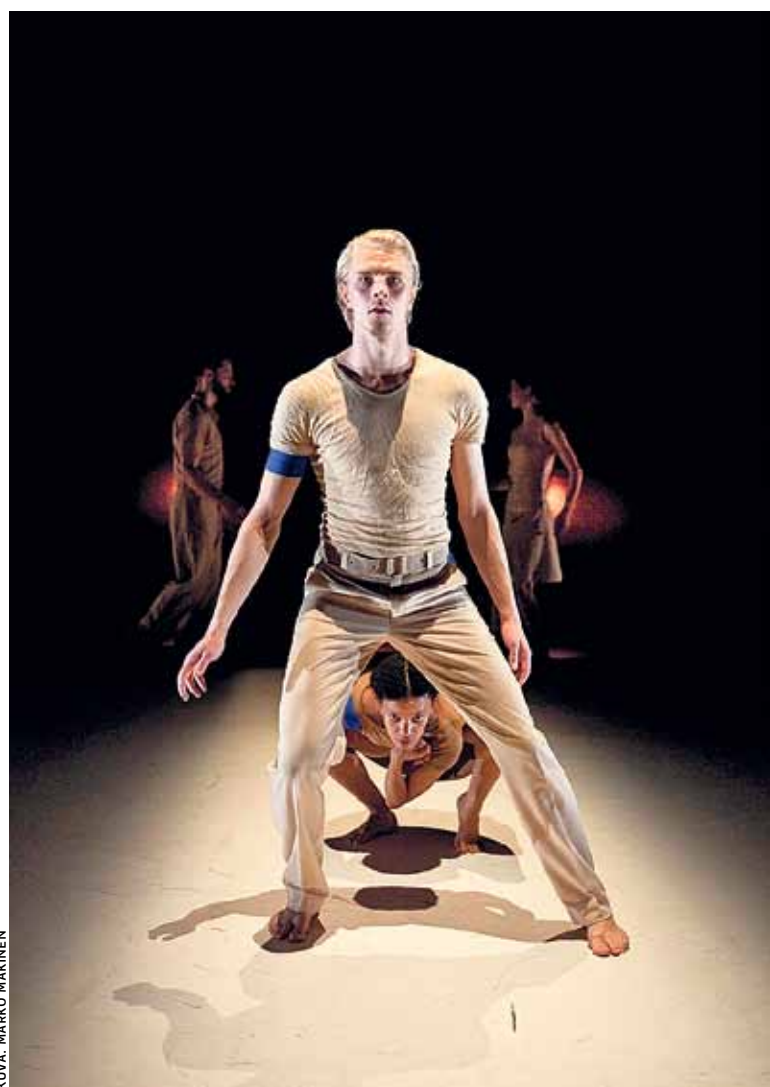
Kummat kämpppikset

UUOSISADAN hauskimmaksi komediaksi kutsuttu *Yhden asunnon loukussa* näyttää mitä tapahtuu, kun kaksi hyvin erilaista eronnutta kaverusta muuttaa samaan huusholliin. Kaupunginteatterin Arena-näyttämöllä hauskuuttavat päärooleissa Pekka Strang (kuvassa oikealla) ja Sampo Sarkola. Pentti Kotkaniemen suomentama ja ohjaama esitys perustuu Neil Simonin palkittuun klassikkoon *The Odd Couple*. Ensi-ilta on 2.11. kello 19. Liput 28–39 e, p. 09 394 022, Ensi linja 2 tai Lippupiste.

KUVA: HENRIK SCHÜTT

TANSSI

KUVA: MARKO MÄKINEN

MUSIIKKI

Laulamaan yhdessä

SUOSITUT yhteislauluillat piristävät pimeäviä iltoja Malmitalolla 6. ja 27.11. kello 17.30 sekä 11.12. kello 17.30. *Sulle kauneimmat lauluni laulan* -iltojen isäntinä toimivat Jukka Okkonen ja Klaus Pennanen. Vapaa pääsy.

Pakko laulaa

PIAF – pakko saada laulaa on Susanna Haaviston ohjaama, käsikirjoittama ja esittämä yhden naisen näytelmä, jossa hän käy puheen ja musiikin vuoropuhelua itsensä ja ranskalaisen laulajalegenda Edith Piafin kanssa. He keskustelevat esimerkiksi laulamisen pakosta ja rakkauden janosta. Haavistoa säestää Juha Tikan Trio. Esityksessä kuullaan myös Anna-Mari Kähärän, Michel Legrandin ja Juha Tikan sävellyksiä. Esitys on Kanneltalossa 15.11. kello 19 ja Vuotalossa 17.11. kello 19. Liput 15/10 e, p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

UMOlta supermusiikkia

SUPERMUSIIKKI sähköistää Vuotalon 9.11. kello 19. Supermusicia pidetään yhtenä vuoden musiikkitapauksista. UMon (kuvassa) ja ruotsalaisen solistin Magnum Coltrane Pricen funkia ja soulia yhdistävässä esityksessä vierailevat ruotsalainen huippukapeli

KUVA: JUKKA RAPO

limestari Nils Landgren ja sielukas naislaulaja Janna Hurmerinta. Luvassa on klassikoita aina Princeltä The Metersiin. Liput alkaen 14/16 e, p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

KUVATAIDETTA

Vahvaa symboliikkaa

"MIES JA TYÖN", 2012, KUVA: JUSSI TAINEN

NANNA SUDEN (s. 1967) retrospektiivinen näyttely *Underneath the Eyes* esittelee taiteilijan tuotantoa eri teemojen ja ajanjaksojen valossa. Ekspressiiviset, värejä ja symboliikkaa pursuavat maalaukset tempaavat katsojan elämän pienten ja suurten tarinoiden äärelle Tennispalatsissa 20.1.2013 asti, avoinna ti–su kello 11–19, liput 8–10 euroa, alle 18-vuotiaat ilmaiseksi.

Meidän unelmiamme

VIIRKA GALLERIA täyttyy kaupunkilaisen unelmista 14.11.–13.1. Kaupunkilaiset osallistuivat näyttelyn ideoimiseen kertomalla unelmiensa Helsingistä. "Unelmamuotoilijat" ovat luoneet vastausten pohjalta taideteoksia ja tiloja. Näyttely haluaa osoittaa unelmen kollektiivisen luonteen ja sen, että ne voivat auttaa korjaamaan epäkoh- tia ympäristössämme. Kutsutaiteilijoita ovat Minna Alaluusua, Sampsa Indrén, Mirkka Kallio, Kia Taegen, Meri Tikkala, Martta Tuomaala ja Laura Voipio. Lisäksi mukana on Teemu Mäen koordinoimia kollektiivimaalauksia. Kaupungintalon näyttelytilaan on vapaa pääsy.

Aaltokosken askelissa

ALPO AALTOKOSKEN kolme kiitettyä tanssiteosta – *Rukoilijat*, *Huominen* ja *Eilisen jälkeen* – nähdään Stoassa yhdellä kertaa. Kaikissa niistä käytetään Giya Kanchelin musiikkia. Alpo Aaltokosken koreografiat tanssivat Anna Palmio, Sinikka Gripenberg, Leo Kirjonen, Kaisa Launis, Esete Sutinen ja Jukka Tarvainen.

Esitykset 15.11. ja 17.11. kello 19 ja 18.11. kello 15. Yhteiskesto 84 minuuttia, 2 väliaikaa, liput 12/20 euroa numerosta 09 3101 2000, Lippupalvelusta tai osoitteesta stoa.lipunmyynti@hel.fi.

Tulista tangoa

ARGENTIINALAINEN tanssimusikaali Tango Pasiön valloittaa Savoy-teatterissa 15.–17.11. Parinkymmenen artistin, tanssijan ja muusikon tangoshowryhmä on lajissaan maailman paras. Ryhmä tuo 20-vuotisjuhla-vuotensa kunniaksi lavalle sensuelleimmat tanssikuviot ja riipaisevimmat laulunsu. Luvassa on siis huikeita nostoja, salamannopeita tanssiaskeleita ja teatraalista ilmaisua lavan täydeltä. Liput 48/58, p. 09 31012000 ja Lippupalvelu.

KUVA: ANJA BEUTLER

Orkesterilla juhlasyksy

130-VUOTISJUHLIAAN viettävä Helsingin kaupunginorkesteri pitää Musiikkitalossa juhla-konsertin ja tanssiaiset 9.11. kapellimestari John Storgårdsin, Ylioppilaskunnan Laulajien ja Filharmonian Viihdejousikon johdolla. Viihdejousikko esittää lisäksi 6.11. ikivihreitä solistinaan tenori Raimo Sirkiä *Stadin kundit skulaa!*-konsertissa. Orkesterin maineikas selloryhmä tulkitsee 20.11. musiikkia Haydnin ta Piazzolla. 23.11. konsertin johtaa Jun Märkl ja solistina on tähtiselä Young-Chang Cho (kuvassa). Mezzosopraano Virpi Räisänen tulkitsee kiintoisan Phèdre-ohjelmiston 28. ja 29.11. Liput 6–25 e, Lippupiste.

TEATTERI

Saunottua elämää

KUVA: SOILE MÄKELÄ

TEATTERI Metamorfoosin naamio- ja esineteatterin keinoin toteuttamassa esityksessä *Sauna* käydään läpi naisen elämänsä. Savusaunaan sijoitettu sanaton esitys ylistää naisen kehoa ja elettyä elämää: saunassa on synnytty ja synnytetty ja sielä kehoa on pesty niin häitä kuin hautajaisia varten.

Esitys on Vuotalossa 10.11. kello 19, liput alkaen 10/12 e, p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

Muistin heiketessä

PIRUNPUNTARI on herkkävireinen draama muistisairaudesta ja pariskunnasta sen syövereissä. Tarinan on kirjoittanut Juha Variksen ideasta Pirkko Jaakola. Varis näyttölee miestä ja Katja Joutsijoki vaimoa – aviopari oikeassakin elämässä. Kansallisteatterin kiertueenäyttämö esittää teoksen 18.11. kello 14 Stoassa, 20.11. kello 14 Vuotalossa ja 22.11. kello 14 Kannetaloissa. Liput alkaen 5 e, p. 09 310 12000 ja Lippupalvelu.

KUVA: LASSI KAARIA

MUKSUILLE

Veistos elää

ANNANTALON galleriassa saa rakentaa oman muinaisveistoksen ja valmistaa kiviä toteemipaaluja tai muunnella valmiita veistoksia *tarpeen mukaan* eli latinaksi *mutatis mutandis*. Lastenkulttuuriin erikoistuneen kuvataiteilijan Alexander Reichsteinin taideteos *Mutatis mutandis* muuttuukin kaiken aikaa, sillä irto-osia on yli 80. Aikuisetkin saavat tulla osallistua. Galleriassa voi käydä Annantalon aukioloaikaan, mutta ryhmien tulee varata vierailu-aika numerosta 09 310 71351. Teos on galleriassa 31.12. asti.

KUVA: ALEXANDER REICHSTEIN

Lasten Etnosoi!

PERINTEINEN Lasten Etnosoi! valtaa isänpäivän 11.11. kello 13–16 Malmitalon salit ja aulat. Konserttien, työpajojen ja soitinesittelyjen avulla tutustutaan eri maiden kulttuureihin. Esimerkiksi Mimmit (kuvassa) kuljettavat kuulijoita konsertissaan kansansatujen ja eläinten innoittamina muun muassa Intiaan, Kiinaan ja Japaniin. Tapahdumma on vapaa pääsy.

KUVA: OLIVER WHITEHEAD

MUKSUILLE

KUVA: MIKA REIMALUOTO

Hauskaa hirmustelua

KAUHUA KAKAROILLE -ilmaistapahtumassa 3.11. kello 12–15 Stoa täyttyy kaikenikäisille sopivasta kivasta kauhistelusta. Aulassa esiintyvät lastenmusiikki-orkesteri Orffit, suomalais-senegalilainen Senfi sekä Pommi ja Gommi. Salissa nähdään Teatteri Hevosenkengän *Lohikäärme ja 7 prinsessaa*. Työpajoja on Kauhukassipajasta Hirmunappipajaan, ja kokemaan pääsee niin naamiointia kuin mörkömusa. Tarjolla on myös ilmapalloja, kasvomaalausta ja Café Stoa mörkömäisiä taikaruokia.

KULTTUURIKYLPI

Herkkuja Venäjältä

SOUL KITCHEN -sarjan Venäjä-illassa Stoassa musisoi 29.11. kello 18 pietarilaissyntyinen rokkari Sergei Korelov. Äänessä on myös Tomi Huttunen, Pietari on rock -teoksen

kirjoittaja, venäläisen kirjallisuuden ja kulttuurin dosentti. Aulassa on pietarilaisen valokuvaajan Dmitri Konradin näyttely. Stoa Café tarjoaa venäläisherkkuja. Teemaan johdattelee venäläisten elokuvien sarjaan kuuluva Plus odin -elokuva 14.11. kello 14 ja 18 kertoen nuoresta rakkaudesta (vapaa pääsy, tekstitetty englanniksi). Pöytävaraukset stoa@cafe-stoa.fi tai p. 09 310 88424. Vapaa pääsy, menu 10 e.

Designvisa

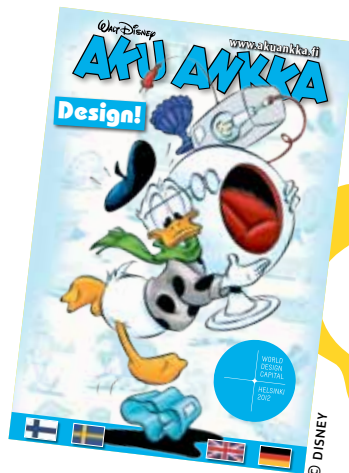

KUVA: VALTTERI HIRVONEN – ERIKSSON & COMPANY

VOIT OSALLISTUA kilpailuun 12.11. asti nettiosoitteessa www.wdchelsinki2012.fi/designvisa tai lähettämällä vastauksen postitse osoitteeseen: World Design Capital Helsinki 2012, PL 2012, 00099 Helsinki.

Vastanneiden kesken arvotaan 10 Aku Ankka Design -erikoisnumeroa. Ainutkertainen julkaisu ei ole yleisessä myynnissä. Oikea vastaus kerrotaan Helsinki-infon seuraavassa numerossa.

EDELLISESSÄ Designvisassa kysyttiin, kuka on suunnitellut Helsingin Kalasatamaan Teurastamo-nimellä tunnetun rakennuksen, jossa avattiin syyskuussa designpääkaupungin Kellohalli-niminen ruoka- ja muotoilutapahtumien kohtaamispaikka. Oikea vastaus on arkkitehti **Bertel Liljeqvist**. Palkinnot on toimitettu voittajille. Kiitos kaikille osallistujille!

HELSINKI ON 2012 MAAILMAN DESIGNPÄÄKAUPUNKI YHDESSÄ ESPOON, VANTAAN, KAUNIAISTEN JA LAHDEN KANSSA.

Lukijakilpailu

MISSÄ PÄIN HELSINKIÄ on sijainnut tämä rakennus, jonka kuvassa näkyvät 1920-luvun lopulla uudistetut julkisivut kätkeyvät historiallisesti merkittävän salin? Kuvan rakennus purettiin 1960-luvun puolivälissä.

Vastaukset pyydetään toimittamaan viimeistään 12.11. osoitteella Helsinki-info, "Lukijakilpailu", PL 1, 00099 Helsingin kaupunki tai sähköpostitse osoitteeseen helsinki-info.lukijakilpailu@hel.fi. Palkintona on Helsinki-aiheisia kirjoja, joten muistattehan liittää vastaukseen postiosoitteenne mahdollisen palkinnon postittamista varten.

Vastaus edellisen lehden kysymykseen

PÄÄKAUPUNKIMME keskustaan kohosi 1800-luvun loppuvuosikymmeninä teollistumisen ja vaurastumisen myötä näyttäviä pääkonttoreita ja pankkisaaleja. Rakentaminen jatkui pitkälti 1900-luvulle, toiseen maailmansotaan saakka. Osa rakennuksista saleineen ei enää ole kaupunkikuvassa ja useimmat salit ovat toisenlaisessa käytössä eikä aina kovin arvokkaassa.

Viime kerralla kysymyskuvassa oli yksi tällainen pääkaupungin vanha pankkisali. Kyseessä oli Kansallis-Osake-Pankin pääkonttorin sali Aleksanterinkadun varrella. Fennomaanisen, suomenkielisen, pääoman omistama pankki sai rakennettua pääkonttorinsa keskelle ruotsinkielisen pääoman hallitsemaa pääkaupunkia, Aleksanterinkatu 42:een vuonna 1890. Arkkitehti oli **Onni Törnqvist**, sittemmin **Tarjanne**.

Kuvan esittämä pankkisali, joka palveli kaupunkilaisia KOP:n lopettamiseen saakka, valmistui vuonna 1920. Nykyisin komeassa salissa, jota koristivat patsaat, on ruotsalaisen vaateliikkeen myymälä.

MARTTI HELMINEN

Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi **Kari Toppari** – onnittelumme! Palkinto on lähetetty voittajalle. Kiitokset kaikille osallistujille!

IN ENGLISH

A city for young people

KUVA: KIMMO BRANDT

TOMMI LAITIO'S principles in steering Helsinki's youth work are testing of ideas, bold idealism and listening.

"The focus of youth work is good life for the youth", says the new director of the City of Helsinki Youth Department. He dislikes the term socially excluded when applied to young people who are neither studying nor working, at risk of being shut out of society.

"What are we really talking about here?" Tommi Laitio asks. "The term social exclusion reflects an ideal of normal life and puts the blame on the young people for the failure of society. What we're dealing with is young people's experience and outlook on life."

Through a method named Ruuti, young people in Helsinki can take part in the city decision making and realise their own ideas with the support of other young people and the city. Still in an experimental phase, Ruuti is a way of empowering young people. "Our goal is to make Helsinki a city where young people can influence the state of affairs and, as a result, take ownership of their lives and society."

Getting familiar with school

IS FOOD SERVED at school? How do you dress for the physical education class? What is school photography? These and many other questions that immigrant families in particular may ask are answered by a new guidebook, *Getting familiar with school*. This information guide on the Finnish comprehensive school has been produced by the City of Helsinki Education Department.

Read more:
www.hel.fi/helsinki-info In English

KUVAT: HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

NOSTOKURJET KUROTTELEVAT korkeuksiin ja kaihinkoneet haukkaavat maata useassa paikassa Helsingissä. Kaupunki uudistuu näkyvästi, kun kokonaisia uusia kaupunginosia rakennetaan meren rannoille ja sisämaahan. Uusi Helsinki näkyy myös monipuolisina asuntolina. Perinteisten kerros- ja pientalojen rinnalle tulee kaupunkipientaloja ja yhteisöllisyyttä helliviä kortteleita.

Uuteen Helsinkiin pääsee jo nyt! Käy paikan päällä tai vieraile verkossa www.uuttahelsinki.fi.

Uutta Helsinkiä Asumisen uudet tuulet

Tänne se nousee, iloitsevat Eila Ahokas, Alpo Ahokas, Leena Vahtera ja Britta Ljungdell Kotisatama-senioritalon tontilla Kalasatamassa.

Kimpassa jaksaa paremmin

Kalasatamaan nousevassa senioritalossa yhdistyvät oman kodin rauha ja elävä yhteisöllisyys.

TEKSTI TIMO SAARI KUVA PERTTI NISONEN

"TUNNEN JOKAISEN asuntoparauksen tehneen ainakin nimeltä ja ulkonäöltä. Kuinka moni pitkäänkin helsinkiläisessä kerrostalossa asunut voi sanoa samoin edes oman rappunsa asukkaista", kysyy senioreille tarkoitettuun yhteisölliseen Kotisatama-taloon muuttava **Leena Vahtera**.

"Kiinnostus vaihtoehtoista senioriasumista kohtaan on suuri. Tänään

viimeksi tuli uusi varaus, ja nyt 41 talon 63:sta asunnosta on mennyt. Moni haluaa asua yhteisössä, jossa ei ole pelkoa yksinäisyydestä ja jossa yhteinen työskentely edistää omaakin toimintakykyä", kertoo Kotisataman asukkaat kokoavan Aktiiviset Seniorit -yhdistyksen taloudenhoitaja **Britta Ljungdell**.

Kotisatama valmistuu hitas-tontil-

le Kalasatamaan. Kolmen vuoden kulluttua valmistuvassa kerrostalossa jokaisella asukkaalla on oma asuntonsa. Talossa on runsaasti kaikille asukkaille yhteisiä tiloja: yhteiskeittiö, ruokasali, kirjasto, vierashuone, saunat, pesutupa, terassit ja verstat.

"On hyvä, että meille miehille on myös oma tila", sanoo aloitteen vastaasta tehnyt **Alpo Ahokas**. "Talon

yhteiset tilat suunnitellaan yhdessä arkkitehdin kanssa ja näin niistä saadaan meidän tulevien asukkaiden toiveiden mukaisia."

Eila Ahokasalle tärkeintä hankkeessa on yhteisöllisyyden tarjoama turva. "Me alamme olla ehtopuolella ja mieleen tulee väkisin ajatus, että toinen meistä lähtee ensin. Tällaisessa yhteisössä ei jää yksin ja tutut ihmiset luovat turvaverkkoa ja iloa elämään."

KOTISATAMAN VIEREEN nousee Kalasataman keskus, joten kaupat ja terveyspalvelut tulevat aikanaan sijaitsemaan lähietäisyydellä. "Paikka olikin yhteisöllisyyden jälkeen toiseksi tärkein asia, kun päätimme ostaa asunnon Kotisatamasta. Muutamme sinne Arabianrannasta, jossa olimme myös ensimmäisiä asukkaita. Taas me olemme sissejä, mutta tämä saa kyllä olla viimeinen kerta kun muutamme", kertoo Eila Ahokas.

Kotisataman suunnittelee arkkitehti **Kirsti Sivén**, jonka piirustuspöydältä on lähtöisin myös Aktiivisten Seniorien ensimmäinen yhteisöllinen senioritalo, Arabianrannassa sijaitseva Loppukiri. Kerrostalon rakennuttajana toimii Helsingin kaupungin asuntotuotantotoimisto Att, mutta asukasvalinnat tekee haastattelujen perusteella Aktiiviset Seniorit ry.

Asunnon varanneet osallistuvat oman asuntonsa suunnitteluun ja voivat vaikuttaa tuleviin materiaalihankintoihin. "Tämä on muuta kuin tavallinen kerrostalo. Jäin eläkkeelle vuosi sitten ja Kotisatama-hanke on jo nyt antanut uudenlaista sisältöä elämään. Olen innokkaasti mukana talon eri työryhmissä", kertoo **Leena Vahtera**.

Kotisatamassa toivotaan myös unelmilla olevan mahdollisuus itää. "Hankin aikoinaan kaksi viiniköynnöstä ja nyt myös ne muuttavat Kotisataman parvekkeelle kasvamaan. Siellä ne sitten aikanaan tuottavat rypäleitä", visioi **Alpo Ahokas**.

Kaikkea tätä ja paljon muuta on tulossa uuteen Helsinkiin

ALPPIKYLÄ	► 500 asukasta	► Jakomäen ja Alppikylän välisen alikulun taideteoksen rakentaminen
JÄTKÄSAARI	► Ensimmäiset asukkaat	► Raitiolinjat 8 ja 9
KALASATAMA	► Ensimmäiset asukkaat	► Opiskelija-asuntoja
HONKASUO, KUNINKAANTAMMI	► Palvelut, kuten koulut, päiväkodit, sosiaali- ja terveysasema	► Kivijalkaliikkeitä ja keskuskortteli
KRUUNUVUORENRANTA	► Honkasuon rakentamista valmistellaan	► Kalliopysäköintilaitoksen louhinnat
MYLLYPURO	► Haapaperhosen alueen esi- ja katurakentaminen	► Kaupunkikulttuuria Suvilahdessa ja Teurastamolla
PASILA	► Valotaideteos Öljysäiliö 468	► Isoisänsilta Mustikkamaalle
VIKKI, KIVIKKO	► Kruunusillat-kilpailu kantakaupungista Kruunvuorenrantaan	► Luonnonmukainen hulevesijärjestelmä
VUOSAARI	► Uusi terveyskeskus, uusi Myllypuron ostoskeskus ja metroasema palvelevat	► Jokeri 2:n tunnelin louhinta
ÖSTERSUNDOM	► Vireillä oleva Metropolian kampusalue toisi sosiaali- ja terveysalan sekä rakennus- ja kiinteistöalan koulutuksen	► Kehärata ja Jokeri 2
	► Keski-Pasilan keskustakorttelin kilpailun voittaja	► Asuntorakentaminen alkaa Gunillankalliolla ja Borgströminmäellä
	► Kadunrakennustöitä Ilmalantorilla ja Pohjois-Pasilassa	► Tornialueen kilpailu käynnistyy
	► Suomen suurin puukerrostalokortteli	► Eritasoliittymän rakentaminen Kehä I:lle
	► Asuntoja Viikinkimäkeen, Kivikkoon, Latokartanoon	► Kivikon liikuntapuisto
	► Korttelitalo Kanava avattu Aurinkolahdessa	
	► Ensimmäinen suurtalokortteli valmistuu Kahvikorttelissa ja toisen rakentaminen alkaa	
	► Yleiskaava valmistumassa	► Kattavat palvelut
	► Sakarinmäen koulun laajennus	► Rakentamista Karhusaareissa, Landbossa, Salmenkalliossa

Kaivuutyöt ahtaisa paikoissa asukasliikenteen keskellä eivät saa muodostua turvallisuusriskiksi, painottavat logistiikkaoperaattorit Olli Linnossuo ja Vladimir Podzolov.

Kaupungin silmät ja korvat

Kun rakennustyömaa rönsyilee tai rekkaralli harmittaa, kannattaa kantakaupungin uusilla alueilla ottaa yhteys logistiikkaoperaattoriin. TEKSTI **TIMO SAARI** KUVAT **PERTTI NISONEN**

PARI TUHATTA RAKENTAJAA työskentelee Jätkäsaareissa parhaillaan 19 kohteessa. Uusi kaupunginosa nousee kohisten kantakaupungin länsilaidalle. Rakennustyömaiden vieressä kuitenkin asutaan jo. Tuhannet ihmiset liikkuvat alueella noustakseen Länsiterminaalien lauttoihin ja asioidakseen tietotekniikan suurmyymälässä.

Laukkujaan raahaavat matkustajat etenevät tienviertä raskaiden louherekkojen huristaessa ohi. Monilla on tarkka suunta ja oikea reitti hakussa. Jätkäsaaren tulevasta pinta-

alasta 14 hehtaaria muodostuu uusista meritäytöistä ja louhetta kuljettamaan useita satoja kuorma-autolasteja vuorokaudessa.

"Kunnon opasteet ja viitoitus ovat täällä erityisen tärkeitä, kun katuja on vielä vaikea hahmottaa. Kaikki työmaa-aidat on kääritty mustaan suojapeitteeseen, joissa katujen nimet ovat näkyvästi esillä. Liikenteen kovimpia nopeuksia on puolestaan saatu pudotettua hidastein, vaikka kaikki rekkakuskit eivät töyssyistä olekaan niin innoissaan", kertoo aluekierrosta tekevä Jätkäsaaren logis-

tiikkaoperaattori Vladimir Podzolov.

JÄTKÄSAARESSA JA KALASATAMASSA rakentamisen logistiikasta vastaa kaupungin toimeksiannosta Ahma insinöörit. Rakentamislogistiikalla ohjataan muun muassa rakentamiseen liittyvää liikennettä, tonttien ja katujen rakentamista, varastointia ja työaikaista pysäköintiä.

"Jätkäsaarta esimerkiksi rakennetaan parikymmentä vuotta keskellä valmista kaupunkia. Rakentamislogistiikalla haetaan uutta, parempaa kaupunkirakentamisen kulttuuria",

kertoo Jätkäsaaren aluerakentamisprojektin johtaja **Timo Laitinen**.

"Tavoite on toisaalta ohjata alueella toimivien useiden rakentajien toimintaa ja toisaalta pienentää rakentamisen aiheuttamia haittoja. Samalla luodaan alueen kaikille toimijoille ja myös ensimmäisille asukkaille selkeä kontakti rakentamiseen", sanoo uusista aluerakentamisprojekteista vastaavan kaupungin talous- ja suunnittelukeskuksen kehittämispäällikkö **Kyösti Oasmaa**.

Hänen mukaansa Jätkäsaaren ja Kalasataman kokemukset tutkitaan tarkoin. "Uuden toiminnan jalkauttamisessa on aina vaikeuksia, mutta nyt toimintamalli on lähtenyt selkeästi juurtumaan. Tavoite on tehdä toiminnasta kuvaus, jota voisi sitten helposti soveltaa myös muihin vastaaviin aluerakentamiskohteisiin, kuten Kruunuvuorenrantaan ja Pasilaan."

"Me olemme kaupungin silmät ja korvat näillä alueilla. Toimimme tiiviissä yhteistyössä kaupungin rakennusviraston kanssa", sanoo logistiikkaoperaattorien vastaava **Olli Linnossuo**. "Teemme joka toinen viikko työmaatarkastuksen ja niistä tarkastusraportit. Jos koko Helsingin työmaakulttuuria pitäisi yhdellä sanalla kuvata, niin kai se olisi vaihteleva. Voisi pelkistää, että sitä paremmin tilanne on hallinnassa, mitä paremmin urakoitsijaketju tunnetaan."

Jätkäsaaren ja Kalasataman rakentaminen etenee alueittain ja vaiheittain. Rakentamisyjärjestys pyritään suunnittelemaan niin, että kotiin kulkiessaan ensimmäiset asukkaat joutuisivat ohittelemaan mahdollisimman vähän työmaita.

"Aika vähän palautetta täällä Jätkäsaareissa on asukkailta lopulta tullut. Kun katu kaivetaan auki, haluavat ihmiset tietää, mitä tehdään ja koska on valmista. Työmaathan eivät elävästä kaupungista koskaan lopu, mutta niiden asukkaille tuomia ideoita voidaan aina vähentää", Linnossuo summaa.

2020–30-luku

► Ensimmäiset townhouset ► Päiväkoti	► 2 000 asukasta
► Palvelut kuten koulut, päiväkodit, liikuntapaikat, venesatama ► Matkustajasataman laajennus	► 17 000 asukasta ► 6 000 työpaikkaa
► Väliaikaista ja pysyvää ympäristöäidettä ► Kalasataman keskus valmistuu 2021 ► Kerrostaloja, kaupunkipientaloja, tornitaloja, terassitaloja	► 20 000 asukasta ► 8 000 työpaikkaa
► Ekotehokasta puurakentamista ► Puisto ja päiväkotit ► Palettilammen kunnostus	► 5 000 asukasta ja 1 000 työpaikkaa Kuninkaantammeen ► 1 600 asukasta Honkasuolle
► 100 ha luonto- ja virkistysalueita, myös kartanomiljöötä ► 6 päiväkotia, 2 koulua, uimaranta	► 11 000 asukasta ► 1 000 työpaikkaa
► Uusia asuntoja keskustaan ja puukylään	► Tuuhansia uusia asukkaita ► 5 000 uutta työ- ja opiskelupaikkaa
► Pisara-rata, Lentokenttärata, Baltic-rail	► Yli 20 000 asukasta ► Yli 50 000 ihmisen työpaikka
► Uusia asuntoja, työpaikkoja, päiväkoteja, kouluja	► 21 000 asukasta ► 6 500 työpaikkaa + 6 000 opiskelijaa
► Viimeisenä valmistuvat Viikinkaari ja Viikinkaari ► 800 ha puistoja, virkistysalueita, Natura 2000 -aluetta	
► Uutta liiketilaa ja asuntoja metron ja Columbuksen viereen	
► Hyödynnetään aurinko- ja muita uusiutuvia energiamuotoja ► Kunnallistekniikka ► Itämetron ensimmäiset metroasemat	► 65 000 asukasta, Helsingin puolelle 35 000 asukasta ► 10 000 työpaikkaa ► Rakentaminen päättyy 2040

Kysyimme

1. Miksi muutit Kalasatamaan/Jätkäsaareen ja miltä uusi asuinalue vaikuttaa?
2. Miten ympärillä jatkuva rakentaminen vaikuttaa asumisesi arkeen?

Ari Kuusmin ja Maisa-koira, Kalasatama

1. Tarvitsimme asuntoa kihlatun kanssa, arpa suosi meitä kaupungin vuokraajana ja saimme asunnon tästä City-talosta. Haluamme asua kantakaupungissa, jossa palvelut ovat lähellä. Kun alue on rakennettu, niin eiköhän tästä tule kaunis ja viihtyisä kantakaupungin osa.
2. Asunnossamme on hyvä äänieristys, eikä rakentamismelu juurikaan kuulu. Maisan kanssa kävellessä tietenkin toivoisi, että alueen puistot valmistuvat mahdollisimman nopeasti.

Hanna Siikamäki, Kalasatama

1. Meille on tulossa lähiaikoina perheenlisäystä ja tarvitsimme lisää tilaa. Asuimme aiemmin Koskelassa ja pääsimme nyt lähemmäksi keskustaa. Kalasatama on mukavalta tuntuva alue ja merellisyys on plussaa.
2. Kyllä sitä on tullut mietittyä, miten lapsen nukkuminen rakentamismelun keskellä onnistuu. Tähän ei toistaiseksi kulje myöskään bussia, ja se hankaloittaa arjen sujumista.

Tiesimme kyllä muuttaessamme, että lähiympäristöä rakennetaan muutamia vuosia.

Anu Takalo, Kalasatama

1. Aviomiehen työpaikka on tuossa vieressä, joten Kalasataman sijainti on meille täydellinen. Tämä on autoton kortteli, joka on myös meille molemmille tärkeä asia.
2. Vähän se pelottaa, että vieressä myllerretään seuraavat 30 vuotta. Toivottavasti peruspalvelut ja Kalasataman keskus saadaan luvatussa aikataulussa.

Janne Hedlund, Jätkäsaari

1. Muutin tänne Lahden ja Lapin kautta yhdessä avopuolison kanssa. Jätkäsaaren sijainti on hyvä meidän kummankin työpaikkojen kannalta. Positiivinen yllätys oli futiskentän löytyminen tuosta vierestä. Käyn siellä pelailemassa vanhojen lahtelaisten kaverien kanssa, joita on tänne Jätkäsaareen muuttanut useita.
2. Rakennustöiden kannalta hyvä puoli on, ettei aivan tähän viereen nouse toista taloa. Puisto ja lasten leikkikenttä rauhoittavat mukavasti lähipiiriä. Aluksi ei kaikista hankkeista ollut tietoa, mutta kun muutimme, alkoi oma kiinnostus herätä ja lopulta tietoa löytyi hyvin alueen verkkosivuilta.

Paula Kannisto ja Alvar, Jätkäsaari

1. Jätkäsaaren valinnan syy oli yksinkertainen: se, että saimme täältä Hitas-asunnon. Emme me muualta hakenneetkaan, sillä halusimme kantakaupunkiin. Nyt asumme vielä Meilahdessa.
2. Eniten tulevassa muutossa askarruttaa, että tässä lähiympäristössä rakennetaan seuraavat viisi vuotta. Tämä valmis leikkipuisto on kyllä tosi hieno. Käymme Alvarin kanssa täällä aina välillä katsomassa talomme rakentumista.

Essi Haukkamaa ja Luke, Jätkäsaari

1. Muutimme tänne kaverin innoittamana, hän asuu samassa talossa. Jätkäsaaren sijainti on kätevä ajatellen työpaikkaani Punavuorella. Ja päiväkotit Saukon sijainti asuintalossani on silkkaa yllykystä lapsiperheelle. Alueen suunnitelmalliset kuulostavat kivoilta: tänne on kuulemma tulossa uimarantakin.
2. Eipä viereinen rakentaminen ole vaikuttanut juuri mitenkään. Meidän parvekekin on talon sillä puolella, jossa ei enää rakenneta.

TEKSTI TIMO SAARI KUVAT PERTTI NISONEN

TIETOA KALASATAMASTA • Rakentamisen yleistietoa, karttoja, esitteitä. Ravintola Vanhan Kalasataman aula, 3. krs. • Kaasutehtaankatu, ma–pe klo

8.30–14 • taske.keto@hel.fi • www.facebook.com/kalasatama • www.uuttahelsinki.fi

HUUTOKONTTORI JÄTKÄSAARI • Näyttely, pienoismalli, karttoja ja monikosketusseinä. Auditorio. 1. kerroksessa kahvila. Ke–pe klo 10–18 ja la klo 12–17 • Tyynenmerenkatu 1 • huutokonttori@hel.fi • www.facebook.com/jatkasaari • www.uuttahelsinki.fi

Kohdevinkit kaupunkituristille

Uudet asuinalueet ruokkivat kaupunkituristin silmää ja tarjoilevat visiitin alati muuttuviin kaupunginosiin.

ALPPIKYLÄ Pohjois-Helsingissä uhmaa puuterivärejä. Tattariharjuntien ja Lahdenväylän väliin on ilmestynyt värikkäitä kerrostaloja. Luonnonläheisellä alueella omakotitalot saavat vierelleen kerrostaloja ja townhouseja. Alue on vielä keskeneräinen, mutta kaupunkituristi hahmottaa opaskylteistä tulevia koteja, kortteleita ja katuja. Retrotunnelmia aistii vielä hetken Alppikylän ja Jakomäen välisessä alikulkutunnelissa. Karhea betonitunneli muuttuu keväällä kuvituksen ilotteluksi, kun tunneliin asennetaan keramiikkalaatoilla lasten ja nuorten piirroksia.

www.alppikyla.fi

ARABIANRANTA imaisee taidepuistoihin ja -pihoille. Taidetta ja muotoilua bongaava kaupunkituristi varaa Arabianrannan kierrokselle runsaasti aikaa. Uusinta uutta on Tapio Wirkkalan puisto, jonka on suunnitellut taiteilija Robert Wilson. Arabian aarteet löytyvät parhaiten kävelykartan avulla.

www.arabiahelsinki.fi

KRUUNUVUORENRANNASSA, Laajasalon länsipuolella, palaa valotaideteos Öljysäiliö 468. Tarkkaavainen kaupunkituristi ihailee teosta Mustikkamäeltä, Katajanokalta, Kaivopuistosta, Tervasaaresta, Pohjoisrannasta ja Suomenlinnasta. Seikkailunhaluinen lähtee paikalle kokemaan teoksen läheltä. Entisen öljysäiliön kuoreen on tehty 2012 pyöreää reikää, joista valo siivilöityy sisälle tilaan ja aurinkoisella säällä sädehtii peilien avulla ulospäin. Öisin teos hehkuu punaisena kantakaupunkiin. Helsingin World Design Capital 2012 -ohjelmaan kuuluvan teoksen suunnittelija on Tapio Rosenius Lightning Design Collectivesta. Säiliö toimii myös tapahtumapaikkana.

www.kruunuvuorenraanta.info

MYLLYPUROSTA löytää puukaupungin. Mamsellimyllykatu mutkittelee ylös rinnettä. Katua reunustavat puutalot myötäilevät maastoa vanhojen puukaupunkien tapaan. Kaupunkituristin katseen sisälle puutaloon estää pitsiverho, joka onkin mustalla pitsiornamentilla kuvioitu lasilevy ikkunan ulkopuolella. Vastaavat nokkelat ratkaisut leimaavat uutta puukaupunkia.

www.myllypuro.fi

VIIKISSÄ kaupunkituristi etsii Suomen suurimman puukerrostalokorttelin ja

katsastaa jo lähes valmiin Viikin. Tulevaisuuden asuinalueita visioiva löytää huomattoman timantin saapuaan Vanhankaupunginkoskelle Viikinkirantaan. Sinne samoin kuin Latokartanon ja Tiedepuistoon sekä eteläiseen Kivikkoon tulee vielä uusia asuntoja.

www.uuttahelsinki.fi/viikki

ÖSTERSUNDOMIIN kaupunkituristi suuntaa liikkumaan. Landbon uusi lähiliikuntapaikka sopii koko perheelle. Miniareena tekonurmella, pelialue ja kuntoilulaitteet nostavat kaupunkituristilla hien pintaan. Samalla saa tuntumaa Östersundomiin, Helsingin itäsimppään rakennettavaan alueeseen, jonne vuoteen 2040 mennessä muuttaa 35 000 asukasta.

www.ostersundom.fi

TIINA TORPPA, MARI-ANNE ARONEN

© Riitta Heliön sylissä rimpuilee perheen norjalainen metsäkissa Minni puutarhassa, joka rakentuu kasvien ja kivimateriaalien ympärille.

Tavallista mukavampia asukkaita

TEKSTI TIINA TORPPA KUVAT PERTTI NISONEN

MINKÄLAISTA VÄKEÄ asuu helsinkiläisissä townhouseissa? Malminkartanon Vuorenjuuren townhouse-asukkaat lapsista aikuisiin sanovat, että ihan tavallisia ja mukavia.

Joku sanoisi, että tavallista mukavampia – asukas saa niin omaa rauhaa kuin naapuriapuakin.

”Pääsen asioille tarvittaessa, kun voin aina viedä lapset jollekin naapurille”, kertoo Liisa Sippola, joka on ammatiltaan psykiatrinen sairaanhoitaja, mutta kotiäitinä viidelle lapselle. Katraan nuorin on vauva ja vanhin yksitoista.

Naapuruston pikkuväkeä tulee ja menee Sippolan townhousessa.

”Nautin valtavasti, että pääsen seuraamaan lasten leikkejä. Eri lasten leikit ovat keskenään niin erilaisia”, Sippola sanoo.

Myös townhouse-asukkaat ovat erilaisia. Sippola huokaa helpotuksestaan, ettei townhousessa ole pihanhoidopakkoa: perheen pihalla on hiekkalaatikko ja vähän nurmikkoo.

Naapurin muodikas kivipuutarha

sen sijaan on kuin puutarhalehdestä, ja Sippolan naapuri, ympäristöpäällikkö Riitta Heliö nauttii pihan laittamisesta. Häntä viehättää tapa asua omassa kaupunkipientalossa.

”Emme silti olisi ikinä alkaneet rakentaa ilman townhouseen liittyvää mahdollisuutta saada tukea”, Heliö sanoo. Kaupunki tarjoaa tietoa ja rakennusvaiheessa saa vertaistukea. Kaikki naapurit rakennuttavat yhtä aikaa samankokoiset, mutta muuten varsin erilaiset townhouse-talonsa. Sisältä kodit poikkeavat toisistaan jo pohjapiirustuksesta alkaen. Myös talojen ikkunat ovat erikokoisia, pinnot erivärisiä ja jokaiseen kotiin vie vähintään erivärinen ovi – kuin ulkomailla.

www.uuttahelsinki.fi/asumaan

Lähteitä: projektipäälliköt Riitta Jalkanen ja Matti Visanti, Helsingin kaupunki ja tutkija Eija Hasu, Aalto-yliopisto

Sippoloiden townhousen takapihalla leikkivät Edit Rautakoski, Meiju Keskisarja, Henri Sippola, Alina Sippola, Taika Seppänen, Viena Sippola ja äitinsä Liisa Sippolan sylissä Rita Sippola.

Osoitteena Alppikylä, asumismuotona townhouse

SUOMALAINEN ON aiemmin nähnyt townhouse-koteja ulkomailla, televisiosarjoissa ja elokuvissa.

Townhouse on uusi tapa asua omassa talossa. Kolmekerroksinen talo on kiinni naapuritalossa, sisään

astutaan suoraan kadulta ja takapihalla on oma, suojaisa pikkupiha.

Townhouset rakennetaan lähivuosina kaupungin vuokratonteille Kaillasatamaan, Jätkäsaareen, Kruunuvuorenrantaan ja Pohjois-Helsinkiin

Alppikylään, josta tulee koti 2 000 ihmiselle. Alppikylään tulee paljon pientaloja ja rakennuksissa saa käyttää vahvoja värejä. Nyt alueella sijaitsee muutamia vanhoja pientaloja ja upouusia kerrostaloja.

Alppikylä sijoittuu Heikinlaakson ja Tattarisuon väliin. Alppikylän rauhaa suojaa meluvalli Lahden moottoritien puolelta. Alppikylästä kulkee busseja Puistolantie ja Malmin asemille sekä suoraan Helsingin keskustaan.

Nya Rampen kommer från Berlin

TEATERFESTIVALEN Baltic Circle fortsätter att stärka sin ställning som en uppstickare med ett nutida grepp om teater, och många gånger med stark tonvikt på interaktivitet med publiken. Festivalens nya centrum är i Södervik, men inkluderar också föreställningar på

alternativa scener i till exempel Nationalmuseum, Richardsgatans bibliotek, en privatlägenhet och ett hotellrum. Föreställningarna är ofta samproduktioner, och går på engelska och tyska. Nya Rampen, i svenskt samarbete, kommer från Berlin med *We love Africa, and Africa loves us*. Provocerande, upprörande och skickligt, ansåg den kräsna publiken i Berlin. Baltic Circle pågår 7–11.11.

Svenskasidor

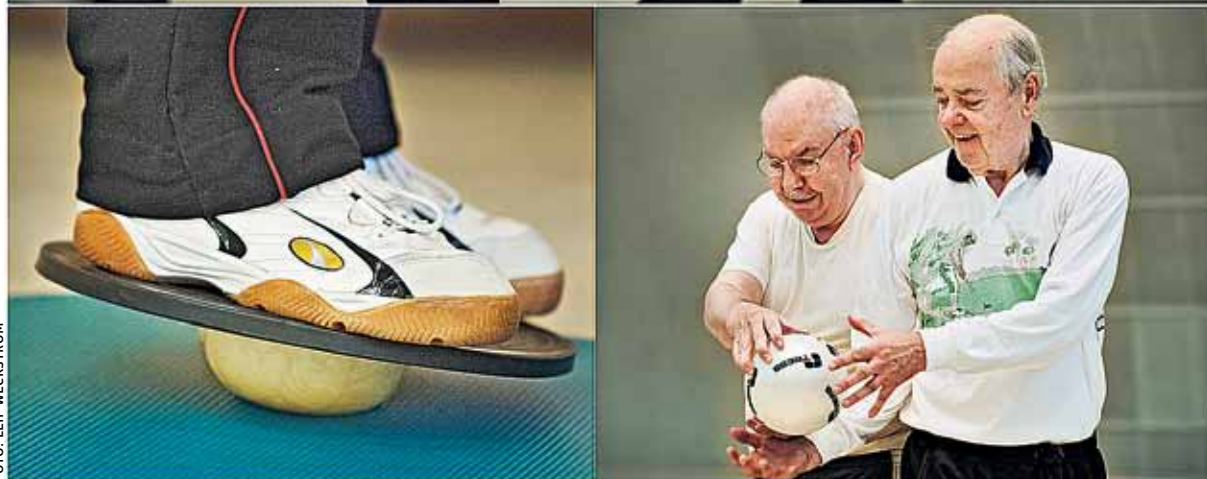
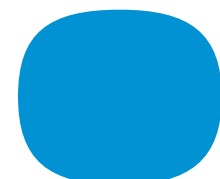

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

”När man blir äldre behöver man röra på sig.”

Det är uppenbart att alla njuter av att känna kroppens rörelser. Träningen sker i par, antingen så att man samverkar eller gör samma rörelse parallellt.

”Om man blir hemma och slöar blir man bara sjuk. Pensionärer och äldre behöver motion. Och på en motions-timme knyter man dessutom sociala kontakter, träffar andra och umgås, och har helt enkelt trevligt”, säger Arne Jerman, 78. Han missar ofta en torsdagstimme.

I den här gruppen finns inte de allra äldsta seniorerna som deltar i Mia Karvonens träningar.

”I vattengymnastiken för damer finns en 96 år gammal kvinna som tar bussen från Haga till simhallen. Det är fantastiskt fint.”

Den svenska idrottsinstruktören leder flera grupper med vattengymnastik för seniorer både i Georgsgatans simhall och i badet på Kampens servicecentral. Hon har mixade grupper i den välutrustade konditionssalen på Georgsgatan och drar dessutom vattengymnastik för såväl krigsveteraner som specialgrupper.

”Och så har två andra simlärare och jag hand om simskolorna för alla lågstadier.”

Mia Karvonen räknar att ungefär 250 svenskspråkiga seniorer deltar i hennes träningar varje vecka. Kurserna är populära, och flera är fulltecknade.

”Men”, säger Mia Karvonen, ”man kan alltid ringa mig och se om det finns möjlighet att komma med. Mitt nummer är 09 310 87817.”

Dyr är träningen inte, 24 euro per termin.

IDROTTSINSTRUKTÖREN

Motion är också glad gemenskap

Gymnastik och motion är hennes jobb, och hon tränar ett par hundra seniorer varje vecka.

UPPE I DEN GAMLA tennishallen på sjätte våningen på Georgsgatan 21 ljuder jazziga toner av Bo Kaspers orkester. Volymen är lagom låg och musiken fungerar som en behaglig bakgrund som anger takten till torsdagseftermiddagens balansgång.

Balansträning är en av många viktiga

former av motion för äldre och seniorer, och bakom den här timmen står idrottsverkets svenskspråkiga instruktör Mia Karvonen. Hon är ung och entusiastisk, och uppenbart omtyckt av seniorerna.

”All slags rörelse är betydelsefull, och i synnerhet när man blir äldre behöver man röra på sig och träna både balans

och styrka”, säger Mia Karvonen och dirigerar med en hand de fjorton seniorer som kommit denna torsdag för att öva upp balansen.

På timmen med balansgång går både herrar och damer och i takt med att träningen framskrider börjar kinderna blossa och ögonen tindra.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

MATKULTUR

Vitt till kött?

VITVIN TILL EN maffig biff? Eller rödvin till stekt strömming? Hur är det egentligen? Dilemmat med att kombinera vin och mat är temat för vinföreläsningen på Arbis den 7 november med sommelier Carina Sontag. Avgift 25 euro men i den ingår smakprov på fyra viner och smaktallrik. På Arbis finns förresten även en vinklubb. Senhöstens matlagarkvällar har bland annat följande smarriga teman; potatisparty, stenåldersdiet, "mord på menyn", Thanksgiving och koreansk mat.

FÖRENINGSCENTRUM

Klubbar och sällskap för många

ENSAM OCH UTAN sällskap? Arbetets vännar med ett eget hus på Annegatan 26, erbjuder över dussinet klubbar och föreningar för både yngre och äldre. Här finns bokklubben och bridgeklubben, konstklubben och musikklubben, och så kan man umgås och lära känna nytt folk genom bland annat squaredans, teater, sykets och körsång. Öppet hus 6 november kl. 18. Tfn 09 601 426, må 17-19, ti 14-16, info@arbetetsvanner.fi

I KORTHET

SVENSKA TALANDE KLUBBEN

Även kallad Pakkobileet. Årets roligaste tvåspråkiga fest brakar loss på Mannerheimvägen 16 när samarbetet mellan Svenska veckan och *Senja opettaa sinulle ruotsia* har nöjet att presentera Markus Krunegård och Timshel, 7.11 kl. 20-23. Krunegård, med finländska rötter, är högaktuell med nya albumet *Mänsklig värme*. Inträde 8 euro.

MUSIKAFTON I SVENSKA VECKAN

I anslutning till svenska veckan blir det mera musik, nu i Luckan 9.11 kl. 19-21 och med svenska mångsysslaren – pianist, författare, stand-up komiker – Jan Sigurd samt den finländs-svenska redaktören och sångerskan Nilla Hansson. En litterär och musikalisk afton med sånger, stand-up och roligt prat.

SVENSKA VECKANS SAGOVÄRLD

Familjelördag i Luckan 10.11 kl. 13-15 dyker in i sagovärlden och berättar sagor tillsammans. Sagovärlden vill visa världen ur ett nytt perspektiv. Ett "pop"-up café med gott hembakat och saft är uppdukad. Med Nena Stenius, Zusan Söderström samt en husmusiker. Svenska dagen den 6 november har firats sedan 1908. Svenska dagens huvudfest 2012 ordnas i Esbo kulturcentrum.

MUSIKEN FRÅN GUDFADERN

I den fina filmsviten *Gudfadern* intar musiken en viktig roll och Arbis blåsorkester har sammanställt en unik konsert i Vito Corleones fotspår, från Italien till Amerika, med musik av Nino Rota, Carmine Coppola Giuseppe Verdi och Pietro Mascagni. 2.11 kl. 18 i fest-salen.

NYLÄNSK FÖRFATTARMATINÉ

Den traditionella nyländska författarmatinén med många välkända finlandssvenska författare äger i år rum 1.12 på Arbis. På plats kan man köpa böcker till specialpris och få författar-dedikation.

STADSPLANERING

Stockholmsarkitekten **Ola Anderson** tog en promenad i innerstan, och gav både ris och ros.

Helsingfors bygger beslutsamt

OLA ANDERSSON är arkitekten bakom kvarteret Mursmäcken i Stockholm som valdes 2012 till Årets Stockholms-byggnad. Han har också skrivit en uppmärksam bok om stadsplanering, *Vykort från Utopia*. Andersson besökte Helsingfors i höstas och gick på promenad.

Mursmäckans huslänga är tät men den mest synliga skillnaden till allt som byggs hos oss är att byggnaderna sprudlar av färger. Blått, rött, ockra, gult grönt, purpur... Färger som ses sällan i Helsingfors. Andersson har en förklaring:

"Vi som läste arkitektur gjorde för många år sedan ett studiebesök i Helsingfors. Vi såg en hel del arkitektur och projekt och så berättade man om arkitekten **Aarno Ruusuvuori** som sagt att Finland bygger i glad svart eller pigg grå."

"Den njudda inställningen till färger beror kanske också på att finländsk byggnadskonst är förankrad i ett kort

tidsperspektiv. När man talar om stor finländsk arkitektur handlar det om byggnader som är uppförda under självständighetstiden, under epoker då färger inte har haft prioritet."

Han betraktar nya Narinken. Men han levererar inte svidande kritik för otrevliga dimensioner eller brist på det som kännetecknar den mysiga piazzan. I stället ger han klart godkänt för torget.

"För att det är så typiskt Helsingfors. Stort och brett för all del, men också de omgivande byggnaderna är maffiga. Det fungerar för att folk ränner kors och tvärs. Och det är definitivt bättre än det ödsliga fältet som tidigare delade staden i områden söder och norr om busstationen."

Ett stenkast österut stannar han upp mellan Musikhuset och Kiasma.

"Man kan ha olika åsikt om byggnaderna i sig. Men Helsingfors har en genomtänkt planering och seriös kompetensnivå. När man ska bygga

nytt sker det med stor beslutsamhet, och efter omsorgsfull avvägning. På det sättet skapar man trovärdighet."

Men han är inte imponerad av Tölövikens nya huskroppar som är under byggnad.

"Huset ser ut att stå i vilken förort som helst, var som helst i världen och saknar anknytning till Helsingfors. Detta är en unik plats, en plats med denna dignitet skulle ha förutsatt arkitektur som ger mervärde åt området."

I *Vykort från Utopia* tar Andersson upp klyftan mellan de två arketyperna av stadsboende, innerstan och förorten, och menar att man genom att täta stadsstrukturen kan sammanföra innerstan och förorten, och samtidigt både svara på efterfrågan på bostäder och bredda alternativen för boende.

"Men fram för allt borde man föra områdena närmare varandra för att förebygga den segregation som redan kan skönjas."

Antikt eller vintage?

SAMOVAREN FRÅN släkten i Ryssland, slagbordet från hemgården i Österbotten eller smycket som farmor fick från Frankrike. Kära fina föremål, som har sitt eget värde i familjen. Men vad säger experterna på Antikrundan som Arbis bjuder på den 10 november. Ta med rara ting, eller kom för att se andras, och lyssna på Ulla Tillander-Gothenjelm som vet allt om smycken, Bernt Morelius som kan allt om antika föremål för hemmet och Johan Schulman som är specialist på konst och trycksaker. Max tre föremål per person, i festsalen kl. 12–15, föremål kan lämnas in från 11.30.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

Dags att ta itu med julen

TILL DE ROLIGASTE förberedelserna inför julen hör allt pyssel och all planering. Och jultvakan på Arbis är en tradition som lockar folk i alla åldrar. Den 30 november kl. 17–21 sjunger Arbis av jultök och i huset stöper man ljus, bakar pepparkakor och formger marsipanfigurer. Mat och musik för barn och vuxna med temat julgodis, pepparkakor och julsånger är en annan favorit i repris i köket på Arbis den 3.12. I samband med Luckans familjelördag ordnas också en jultvaka den 15.12 kl. 13–15.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

Barnen ska möta en värld från förr

Sökes: Mormor eller farfar som vill vara "museiföremål" i nya museet för barn.

FOTO: LEIF WECKSTRÖM

SEDERHOLMSKA HUSET är inte sig likt. Arbetet med att förvandla innerstans äldsta stenhus till Barnens stad är snart klart och om några veckor slår museet åter upp dörren – nu med ett nytt liv och nytt innehåll.

"Här ska vi spegla både barnens Helsingfors från förr, barndomens historia, skolvärlden som den var och så får barnen ta del av hur mormor eller farfar bodde på 1970-talet" säger museielektor **Anna Finnilä** som är producent bakom projektet.

Barnens stad är i princip en samslagning av två museienheter som stängt, barnmuseet i Domarby och skolmuseet på Kallevegatan.

"Tack vare ett generöst testamente från **Kirsti Suvanto** har vi haft resurser att satsa på en bra helhet i Sederholmska huset", säger Anna Finnilä och går in i den första av flera avdelningar som skildrar barnens värld.

"Vi stiger in i 1700-talet, till en era då upphovsmannen till det här huset, **Johan Sederholm**, levde". Skådeplatsen är hamnen, och barnen på besök får uppleva dåtida perukmakare och skomakare och vad som fanns att köpa i butiken."

"Barnen får också leka butik. Och eftersom barn älskar att klä ut sig har vi rum för rollkläder från 1700-talet, inklusive en scen där barnen får spela. Och så finns ett särskilt rum för verkstadsarbete."

Längs med väggarna kikar glada och sturska, kluriga och rara figurer på barnen. Det är teckningar av utställningsdesignern **Harri Tarkka**. Överlag är både färger och dimensioner gjorda för småfolk.

"Målgruppen på förmiddagarna är grupper från daghem och skolor. För alla öppnar Barnens stad klockan 13 och håller öppet till kl. 17. Lördag och söndag är huset öppet för alla kl. 11–17 och det är där mormor eller farfar behövs".

I huset har man nämligen inrättat ett tidstypiskt 1970-tals hem och för att bokstavligen levandegöra hemmet hoppas Anna Finnilä kunna engagera också svenskspråkiga mor- och farföräldrar, lite i stil med skolmormor eller skolfarfar, som på frivillig basis ställer upp och är närvarande. Någon kanske kan visa hur man virkar, en annan kan verser och rim, men det är inget krav.

"Man behöver verkligen inte ställa upp varje veckoslut." I Barnens stad ingår dessutom ett gammalt genuint klassrum som gjort för en tidsresa till en skolvärld från förr, och så har man en avdelning som skildrar barndomens historia. Barnens stad öppnar den 21 november. Anna Finnilä svarar på frågor om att vara "museiföremål" som mormor eller farfar på tfn 09 310 36632.

HERR GLAD OCH SAGAN OM SAGA

Höstens saftsalonger lider mot sitt slut, men två återstår. Den 24.11 kommer teater Taimine till Luckan med föreställningen *Herr Glad, som alltid är glad*. För 3–6-åringar. Och den 8.12 blir det Sagan om Saga som sagan slukade, en pjäs om vänskap och fantasi. För 3–6-åringar, börjar kl. 13.

DICKENS PÅ ENGELSKA

Skådespelaren Frank Boyle hyllar Charles Dickens med anledning av att det har gått 200 år sedan den brittiske författaren föddes. Boyles föreställning går på engelska och ger smakprov på Dickens i Arbis bibliotek, 4.12 kl. 18.05.

MÖTET MELLAN FINSKT OCH SVENSKT

Svenska litteratusällskapetets forskningsprojekt Svenska invandrare i Finland, avslutas med ett seminarium där bland andra samhällsdebattören Maria Wetterstrand från Sverige medverkar. 14.12 kl. 9–16.15 på Riddaregatan 5.

ATT ÅNGRA KÖNSBYT

Känsligt och svårt, men angeläget. Samtalet utgår från Svenska teaterns pjäs *Ångrarna* och medverkande är regissören Cris af Enehielm och litteraturvetaren Rita Paqvalén, i biblioteket på Arbis 27.11 kl. 18.05.

LOLAUPPOCHNER

Monika Fagerholm berättar om sin nyaste roman *Lolauppochner*, trillern där gränsen mellan illusion och verklighet suddas ut. Tobias Larsson intervjuar författaren i biblioteket på Arbis, 22.11 kl. 18.05.

SISTA AVSNITTET PÅ SLS

Kufar och kärringar mot strömmen – original ur Finlands kulturliv, 10.12 kl. 18 med Rainer Knapas: Alexander Boldt – austroskandier, fribyggare, äldre underbibliotekarie. Patrik Aaltonen: Rebbe och antikrist – om stridsmannen Rolf Lagerborg och sekelskiftets Finland.

HELSINKI-INFON kannen kuvittaja on helsinkiläinen 26-vuotias **Ilona Partanen**, joka on valmistunut graafiseksi suunnittelijaksi Lahden Muotoiluinstituutista ja työskentelee täysipäiväisesti kuvittajana ja graafikkona.

"Lapsena Helsingin-reissuilta jäivät mieleen elävimmän Linnanmäen vanha vuoristorata, josta pelkasin lentäväni ilmaan kesken kyydin, sekä Korkeasaari. Yhä ne sävyttävät. Lasten silmin Helsinki on varmasti värikkäämpi ja jännittävämpi. Meille aikuisillekin tekisi hyvää joskus tutkailla ympäristöään samasta näkökulmasta."

Lasten oma kaupunki

KATSE ON suunnattu tässä lehdessä monin tavoin lapsiin, niinpä kansikin kertoo lasten Helsingistä. Vuoden alussa aloittaa uusi varhaiskasvatusvirasto. Lapset saavat marraskuun 22. päivänä oman museon kantakaupungin vanhimpaan kivirakennukseen, Sederholmin taloon. Muksut on huomioitu muotoilupääkaupungin ohjelmassa esimerkiksi Muotoilijan aarrearkuin, joita on jaettu esikouluryhmiin.

Näistä aiheista kerrotaan sivuilla 7–10, 17 ja 27.